

Izdaja Delavska univerza
Domžale, Kolodvorska c. 6,
telefon 72 082. — Ureja ured-
niški odbor. — Odgovorni
urednik Milan Flerin. —
Izhaja vsakega 15. v mese-
cu. — Ziro račun: številka
5012-3-50. — Cena 0,50 din.
— Tiska tiskarna »Toneta
Tomšiča« v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

OBČANI - VOLIVCI

Občinska konferenca SZDL je v soglasju z drugimi družbeno-političnimi organi- zacijami sprejela v januarju osnutek VOLILNEGA PROGRAMA

katerega posreduje v javno razpravo. Ta program po svoji vsebini ne nakazuje konkretnih rešitev v podrobnosti, pač pa usmerja in kaže, katera področja bi morali odgovorni dejavniki v prihodnji mandatni dobi reševati.

Občinska konferenca SZDL želi s predloženim programom doseči, da bi občani — volivci na podlagi vsebinskih smernic, ki so v programu, izbirali kandidate za odbornike občinske skupščine. To pomeni, da bi volivec obenem, ko bo glasoval za določenega kandidata, potrdil tudi predložen program, kar je pomembna novost v naši politični samoupravni praksi.

Da bi dosegli celovitost in uveljavitev volilnega programa, občinska konferenca SZDL predlaga, da občani — volivci na zborih volivcev in zborih delovnih ljudi o njem razpravljajo in ga dopolnjujejo, predlagani kandidati pa naj se jasno opredelijo ali so za izvajanje takega programa ali ne in ali so pripravljeni sprejeti odgovornost za njegovo izvajanje.

Osnutek, ki ga objavljamo, naj služi le kot osnova za razpravo, na podlagi katere bo občinska konferenca SZDL predložila skupščini občine Domžale prečiščeno in dokončno besedilo.

Volivni program občinske konference SZDL Domžale

1. Industrija

Prizadevanja industrije bi morala biti v sedanjih fazi usmerjena v preusmeritev na rentabilnejšo proizvodnjo. S specializacijo, izboljšavo asortimenta, kvaliteto proizvodov, organizacijskimi spremembami in modernizacijo se bo industrija lahko širše vključila v prodajo na domačem trgu in mednarodno menjavo. Industrija si mora prizadevati, da bo s takšno rastjo osebnih dohodkov, ki so v skladu s produktivnostjo dela, povečala svojo akumulativnost in s tem proizvodnjo ter tako omogočila, da se bo povečalo število zaposlenih. Od industrije je upravičeno pričakovati, da bo na razne načine pospešila investicijske naložbe predvsem v osnovna sredstva. Nikakor pa ne sme zanemarjati naložb v človeka — proizvajalca. S premišljeno kadrovske politiko, to je z upoštevanjem vseh dejavnikov, ki vplivajo pri kadrovanju za določena delovna mesta, je potrebno doseči postopno izboljšavo kadrovske strukture. Učinek vseh teh naložb z gotovostjo pričakujemo šele kasneje.

2. Kmetijstvo

Kmetijstvo bo moralo postati predmet bolj konkretnih razprav v občinski skupščini. Reforma in prehod na proizvodnjo za tržišče sta pospešila ekonomsko razlikovanje in razpadanje stare strukture vasi. Blagovna proizvodnja in diferenciacija na tej osnovi, ekonomsko gledano, dajeta pozitivne rezultate. V družbenem življenju pa se porajajo določena politična nasprotja, ki vplivajo na različna pojmovanja in na razvoj samoupravnih odnosov, kakor tudi na politično enotnost vasi.

Razvoj zasebnega kmetijstva zaostaja za družbenim, še bolj pa za splošnim gospodarskim in družbenim razvojem. Veliki proizvodni rezultati družbenih kmetijskih gospodarstev so ustvarili povod za mišljenje, da zasebna proizvodnja ni več pomemben dejavnik, da niso potrebna prizadevanja za večjo produktivnost zasebnega kmeta in končno, da investicije v zasebno kmetijsko proizvodnjo niso družbeno upravičene.

S ČASOM ZA VOLIVNE PRIPRAVE SMO ŽE PRECEJ NA TESNEM

Letošnje volitve so prav gotovo velika preizkušnja za vse organizacije SZDL, zato so s pripravami na volitve tudi že pričele z vso skrbnostjo že ustaljenim nalogam pri volitvah so se pridružile še nove, vsebovane v ustavnih spremembah, s katerimi je SZDL dobila vodilno vlogo pri sprejemanju kandidatov za odbornike in poslance. Dejstvo, da letos volimo vse odbornike in poslance v vse skupščine, in da bodo imeli ti odslej štiriletno mandatno dobo, bi moralo ustvariti med občani pravo predvolilno vzdušje, ker nam nikakor ne sme biti vseeno, kdo nas bo zastopal v predstavniških telesih za tako dolgo obdobje.

Osnova za predvolilno dejavnost naj bodo izkušnje in ocena dela odbornikov in poslancev v pretekli dobi, ocena dela skupščinskih teles v preteklosti ter programi in smernice vseh dejavnikov našega družbenega razvoja. Vsa ta gradiva nam bodo dovolj jasno povedala, kakšen naj bo profil poslanca ali odbornika, da bo lahko zastopal interese družbenih skupnosti in končno interese slehernega občana na vseh področjih.

Da bi bil postopek izbire kandidatov za odbornike in poslance zares temeljit, je bil sprejet rokovnik, po katerem so predvolilne priprave časovno natančno opredeljene.

V času od 10. do 31. januarja je bilo predhodno evidentiranje možnih kandidatov za odbornike in poslance. Na sestankih, ki so jih v ta namen imela družbeno-politične organizacije na terenu in sindikalne organizacije v podjetjih in ustanovah, so se občani pogovarjali o ljudeh, ki bi bili primerni za odgovorno občinsko delo.

Od 1. do 11. februarja (zaradi snežnih razmer podaljšano do 16. februarja) so se sestajale krajevne kandidacijske konference v delovnih organizacijah. Te so predlagale in sprejele kandidate za 39 odbornikov občinskega zbora in 39 odbornikov zbora delovnih skupnosti občinske skupščine, ter izvolile delegate za občinsko kandidacijsko konferenco. Delegate za občinsko kandidacijsko konferenco volijo tudi družbeno-politične organizacije in druga telesa neposredno v skladu z občinskim volilnim pravilnikom. Občani so na krajevnih kandidacijskih konferencah razpravljali tudi o možnih kandidatih za poslance.

27. februarja se bodo sestali vsi izvoljeni delegati na občinski kandidacijski konferenci, ki bo glasovala o predlogu liste za 20 poslancev slovenske delegacije zbora narodov zvezne skupščine ter predlagala in sprejela kandidate za poslance zborov republiške skupščine, ki jih bomo volili v naši občini. Po sedanjem predlogu

V tej številki objavljamo v Uradnem listu ODLOK O
PRISPEVKIH IN DAVKIH OBČANOV

in ODLOK O OBČINSKEM PROMETNEM DAVKU
Preberite tudi program krvodajalske akcije v letošnjem
letu, objavljen na osmi strani

Kmetijska delovna organizacija, ki deluje na našem območju, je osvojila načelo dohodka, kar predstavlja osnovo za razvoj samoupravnih odnosov. V nekaterih primerih pa zaostajajo samoupravni in produkcijski odnosi, kar ne vpliva najbolj na razvoj kmetijstva kot gospodarske panoge v občini. Vključevanje zasebnih kmetijskih proizvajalcev v samoupravni sistem se danes postavlja mnogo širše kot pred leti. Zasebni kmetijski proizvajalec je v vseh naših programskih dokumentih enak drugim delovnim ljudem. Mlada generacija na vasi — mladi kooperanti — se niti po željah niti po svoji osebnosti ne bi smeli razlikovati od delavcev v drugem gospodarstvu. Vsa ta prizadevanja naj bi v prihodnje posvetili izobraževanju zasebnih kmetijskih proizvajalcev in z raznimi oblikami prosvetljanja na vasi vplivati na takšno strukturo pridelkov, ki je najbolj iskana na domačem (občinskem) in okoliških tržiščih.

3. Trgovina

V trgovini bo potrebno skrbeti za to, da se prek nje poveča družbeni proizvod in to z razširitvijo prostorskih površin, porastom prometa, večjo izbiro asortimenta, konkurenčnostjo cen in drugimi dejavniki, ki bodo vplivali na preprečevanje odliva prometnega davka v druge občine.

Koncentracija asortimenta v središčih, ki je sicer gospodarsko pozitivna, ne bi smela roditi zanemarjanja preskrbe prebivalstva na drugem področju občine z osnovnimi življenjskimi artikli.

Predlagamo tudi doslednejšo raziskavo občinske potrošnje, da bodo občani, obrtna dejavnost, industrija, kmetijstvo in drugi kupci našli čimveč iskanih predmetov v domačih trgovinah. Zavzemamo se tudi za odkup domačih kmetijskih pridelkov in proizvodov drugih gospodarskih panog, to je za tesnejše sodelovanje med njimi in trgovino.

4. Komunalna dejavnost

Komunalna dejavnost je eden izmed bistvenih dejavnikov standarda občanov in perspektive razvoja občine. Zavzemamo se za izgradnjo, izpopolnjevanje in vzdrževanje komunalnih naprav, njihovo smiselno razporeditev ter pravičnost pri prioritet-

so to: dva poslanca za republiški zbor, dva poslanca za gospodarski zbor, en poslanec za kulturno-prosvetni zbor in en poslanec za socialno-zdravstveni zbor. Občinska kandidacijska konferenca bo razpravljala tudi o kandidatih za zvezno skupščino, ne more jih pa sprejeti. Delegati te konference izvolijo še delegate medobčinske kandidacijske konference (15 delegatov), ki se bodo udeležili medobčinske konference v Kranju, kjer je zvezna volilna enota za področje gorenjskih občin.

Od 10. do 14. marca bosta dve seji medobčinske kandidacijske konference, kjer bodo sprejeti kandidati za zvezne poslance. Od 14. do 31. marca bodo zbori delovnih ljudi in zbori volivcev, ki bodo ocenili, dopolnili in ovrgli kandidate za odbornike in poslance ter končno sprejeli kandidate za odbornike občinske skupščine. Zbori delovnih ljudi bodo izvolili delegate, ki bodo skupno z občinsko skupščino volili poslance zborov delovnih skupnosti republiške in zvezne skupščine.

Predvideni datum volitev za občinski, republiški in družbeno-politični zbor je 13. april 1969.

J. Cerne

nem redu izgradnje glede na obstoječe kriterije (primer: Moravska cesta, zdrava pitna voda).

5. Gostinstvo in turizem

Gostinstvo in turizem v občini sta dokaj neraziskani področji. Ustvarjati bi bilo treba take pogoje, da bi tudi ta panoga gospodarstva imela bistveno večji delež pri ustvarjanju narodnega dohodka, predvsem pa važno vlogo pri zaposlovanju nove delovne sile.

6. Obrt

V obrti kot panogi gospodarstva naj bi se ustvaril tak režim, ki bi onemogočal neupravičeno in včasih že normalno bogatenje posameznikov. S tem ne mislimo, da bi kakor koli ovirali njen nadaljnji razvoj, namen pa je, da bi bili proizvajalci v obrti ob enakih pogojih vsaj približno enako stimulirani za svoje delo. Potrebna bi bila analiza obrtništva v občini, ker bi se le na ta način lahko vsaj do neke mere izvajala realna davčna politika.

7. Šolstvo

Na področju tako imenovane negospodarske sfere, ki jo večkrat po krivici oenajujemo samo kot potrošnika, ne pa kot sestavni del družbenega razvoja in dolgoročno investicijo, je v preteklem obdobju vidno izstopalo zaostajanje družbenih služb za drugim razvojem v občini, kar je splošni pojav v vseh družbenih skupnostih, ki so svoj gospodarski procvit doživljale v relativno kratkem času. To zaostajanje je najbolj vidno v šolstvu, otroškem varstvu in tistih dejavnostih, ki skrbijo za zdrav duševni in telesni razvoj bodočih generacij ter ustanovah in društvih, ki skrbijo za dvig kulturne ravni občanov.

Vsekakor se strinjamo z načelom, da morajo biti proračunski izdatki in proračunska potrošnja v skladu z gospodarskimi gibanji v občini, kljub temu pa se zavzemamo za sanacijo najakutnejših razkorakov v hitrosti razvoja posameznih panog na realnih osnovah.

Ena izmed bistvenih nalog v šolstvu je planiranje. Pri tem naj se upoštevajo vsi dejavniki, ki vplivajo na razvoj šolstva in obratno: šolstvo naj svojo vzgojno in izobraževalno delo prilagaja tako, da bodo kadri, ki izhajajo iz šol, dovolj pripravljeni, da se s svojim znanjem in drugimi sposobnostmi lahko vključijo v proizvodnjo ali nadaljujejo študij na višji stopnji. Pospešijo naj se samoupravni odnosi, izboljšujejo delovni pogoji, razširi šolsko omrežje, nujne so primerne adaptacije že obstoječih zgradb, izgradnja telovadnic in šolskih igrišč, uvajanje kabinetnega pouka, uvajanje učil za sodobni pouk, primerna oprema, strokovno in pedagoško izpopolnjevanje prosvetnih delavcev in podobno.

Ustvariti je potrebno pogoje za enak start mladine v življenje na področju celotne občine.

Prvi korak k uresničevanju sanacije slabih delovnih pogojev v šolstvu je akcija za izvedbo referenduma za samoprispevek občanov, namenjen razširitvi osnovnošolskega omrežja na celotnem področju občine. Zato pa je potreben skrbno pripravljen strokovni program, povsem enotna politična akcija vseh dejavnikov, ki lahko

vplivajo na pozitiven izid referenduma ter popolno zagotovilo občanom, da se bo njihov prispevek namensko uporabil.

8. Otroško varstvo

Za otroško varstvo veljajo podobne ugotovitve kot za šolstvo. Vzgojno varstvene ustanove morajo postajati vedno bolj vzgojni in izobraževalni dejavniki. S tem bomo tudi prelomili miselnost, da otroke v teh ustanovah samo varujejo. Dejavnosti, s katerimi se otroci srečajo v vzgojno varstvenih ustanovah, bistveno vplivajo na elemente ustvarjalnosti pri oblikovanju osebnosti v najnežnejših letih, kar je lahko v zrelejši dobi bistvenega pomena. Osnova za razvoj tega področja je temeljit program otroškega varstva občine Domžale.

9. Zdravstvo — socialno varstvo

Področje zdravstva in socialnega varstva naj se razvija v skladu z načeli humanizacije naše družbe. Z uspešnimi preventivnimi posegi bi marsikdaj lahko preprečevali kurativo, ki zahteva neprimerno večje finančne izdatke. Zdravstvenim delavcem je potrebno omogočiti, da bodo lahko v okviru svojih samoupravnih pravic izpolnjevali strokovne programe, če so v skladu s potrebami občanov.

10. Društvene dejavnosti

Podpiramo društveno dejavnost v občini. Financirajo naj se le tiste panoge, ki s svojimi rezultati opravičujejo obstoj in imajo zanj realno osnovo. Predvsem pa moramo na tem mestu poudariti panoge, ki krepijo obrambno moč občanov! Zadnji dogodki v CSSR, bližnjem vzhodu in drugje, nam jasno narekujejo, da moramo posvetiti več pozornosti zaščiti občanov pred nevarnostmi, ki bi jim lahko grozile. Vseljudski odpor, kot osnova naše obrambe, mora postati kultura slehernega občana v okviru najmanjše celice — družine pa vse do najvišjega predstavniškega telesa v občini.

Razmišljanja v kritičnih avgustovskih dneh in razmišljanja o elementarnih nesrečah, ki so nas že ali pa nas lahko še prizadele, so nam razkrila vrsto vprašanj, ki smo jih v preteklosti s tem v zvezi zanemarjali tako v gospodarstvu, kmetijstvu, trgovini, prometu, komunalni, zdravstvu ter drugod in jih kaže v prihodnosti z vso resnostjo dolgoročno in kontinuirano reševati.

Mnogo skrbi bo potrebno posvečati mentorstvu mladine kot dolgoročni naložbi za prihodnje generacije.

To so le nekatera načelna politična izhodišča občinske konference SZDL, ki naj bi delno pomagala pri delu skupščine in izbiri kandidatov za bodoče odbornike in poslance.

Vsekakor pa si želimo pri reševanju vseh teh zahtevnih nalog enotne politične akcije, tesnega sodelovanja vseh družbeno-političnih dejavnikov ob zdravi konsultaciji mnenj in pogledov za doseganje istih ciljev.

Občinska konferenca
SZDL

Občani! Udeležite se zborov volilcev in sestankov kandidacijskih komisij

Aktivno sodelujte pri evidentiranju in določanju kandidatov za občinske odbornike in republiške ter zvezne poslance

PREDSTAVLJAMO VAM:

novе funkcionarje občinskih političnih organizacij

JAKOB CERNE — novi sekretar občinske konference SZDL Domžale

V začetku leta je bila opravljena sprememba v vodstvu občinske konference SZDL, ker je dosedanji sekretar tov. Franc Gabrovšek odšel na novo delovno mesto. Tovariš Cerne je prišel v Domžale 1956. leta in se takoj aktivno vključil v pedagoško in vzgojiteljsko delo ter se prizadeval za uvajanje novih principov na tem področju. Poleg tega se je že od vsega začetka pojavljal v občinskem odboru DPM in ZROP. Kot aktivni član te organizacije je bil kot najmlajši član izvoljen v glavni odbor borčevskih organizacij Jugoslavije. Kot odbornik skupščine občine opravlja in sodeluje v raznih njenih svetih. Ta njegova aktivnost mu pomaga, da je seznanjen z vsemi problemi in da bo lahko uspešno vodil občinsko konferenco SZDL, seveda ob pomoči vseh občanov. Njegova želja je, da bi skupaj reševali vse probleme gospodarskega življenja v občini in da bi bili uspehi na vseh področjih dela najboljši.

ALEKSANDER SKOK — novi sekretar občinske konference ZK Domžale

Na januarski seji občinske konference ZK je bil predlagan in izvoljen za stalnega sekretarja te konference tov. Aleksander Skok. Do te izvolitve je prišlo zaradi tega, ker pred organizacijo ZK stojijo obsežne naloge in zahtevajo v občinskem vodstvu celega človeka. Novi sekretar je po poklicu kmetijski tehnik in je bil zaposlen v Agrokombinatu Emona Ljubljana. Aktivno je začel delati v srednji kmetijski šoli, kjer je bil predsednik šolske skupnosti ZMS. V delovni organizaciji se je vključil v organizacijo ZK in bil leta 1965 izvoljen kot član v občinski komitej ZK, v katerem je od julija 1968 opravljal tudi mesto sekretarja kot neprofesionalec. Aktivno dela tudi v medobčinskem komiteju ljubljanskih občin, v raznih svetih pri skupščini občine in v krajevni organizaciji SZDL. Spoznan je z vso problematiko družbenega dogajanja, želi, da bi se komunisti še dosledneje vključili v tok dogajanj in našli svoje mesto v samoupravnem mehanizmu na vseh področjih dela in življenja v občini.

MILAN DEISINGER — novi predsednik občinskega sindikalnega sveta Domžale

Novi predsednik tov. Milan Deisinger prihaja na občinski sindikalni svet iz Papičnice Količevo, kjer je bil zaposlen na delovnem mestu referenta za organizacijo in nagrajevanje. V svoji aktivnosti poklicnega in političnega dela si je nabral dokaj izkušenj, saj je bil predsednik aktiva ZMS v tovarni, nadalje predsednik sindikalne podružnice, dolgoletni član občinskega komiteja ZMS in občinskega komiteja ZK. Sedaj je predsednik komisije za razvoj ZK pri občinskem komiteju ter član republiške konference SZDL. Svoje dosedanje izkušnje skuša uveljavljati povsod in to, v želji, da bi sindikalno delo našlo svoje mesto v samoupravnem sistemu. Njegova prizadevanja pa so usmerjena tudi v to, da bi vsi proizvajalci spoznali nujnost enotne akcije pri prizadevanjih za večjo produktivnost in s tem tudi za sistem nagrajevanja, ki bo pravičen in stimulativen za vsakega proizvajalca.

Kandidiranje - odgovorna naloga sindikatov

Samo še dobra dva meseca nas loči od volitev vseh poslancev in odbornikov v zvezno, republiško in občinsko skupščino. V tem kratkem roku moramo v sindikatih opraviti še veliko dela, kajti organizatorja volilnih priprav sta SZDL in Zveza sindikatov (za volitve v zbor delovnih skupnosti). Sindikati so dolžni kot organizacija zagotoviti svojim članom, da bodo v skupščini in njihove organe izvoljeni najspособnejši ljudje, ki se že v delovnih in družbeno-političnih organizacijah ter samoupravnih telesih ODLIKUJEJO z naprednimi stališči, uživajo zaupanje in ugled v svoji sredini in se osebno priprav-

ljeni vključiti se v skupščinsko delo ter pripravljene žrtvovati svoje ustvarjalne sile in znanje za razvoj naše družbe. Volilne priprave so lahko uspešne samo ob sodelovanju družbeno-političnih organizacij, ki edine lahko zagotovijo izvajanje sprejetih načel demokratičnega postopka za izvolitev ter popolno uveljavljanje in spoštovanje postavljenih kriterijev pri kandidiranju poslancev in odbornikov.

Prvenstvena naloga sindikatov je prizadevati si za kar najboljšo kadrovsko strukturo skupščin od občinske do zvezne, seveda, če imamo na razpolago temu primerne kandidate. Zato morajo sindikati

omogočiti javno razpravo o vseh z volitvami povezanih vprašanjih, predvsem pa tudi o kriterijih za kandidate, ki naj pridejo na kandidatne liste.

Še posebno je pomemben kandidacijski postopek, ki bo medtem, ko pišem članek že izveden. Saj je bilo v okviru kandidacijskega postopka v sindikalnih organizacijah in v krajevnih organizacijah SZDL izvedeno predhodno evidentiranje za odbornike in poslance. Seje kandidacijske konference bi morale biti končane po rokovniku republiške volilne komisije do 14. februarja t. l. Na teh sejah so bili predlagani odborniki občinske skupščine, obravnavani in predlagani možni kandidati za poslance ter izvoljeni delegati za občinsko kandidacijsko konferenco.

Ves sedanjí kandidacijski postopek leži k temu, da onemogoči stari način kandidiranja, ko se je o kandidatih odločalo v ozkem krogu. Po novem bodo morali ZBO-

RI DELOVNIH ORGANIZACIJ in občinske konference SZDL skrbno preučiti predloge kandidatov. Ti zbori delovnih skupnosti, ki bodo od 14. do 29. marca, imajo za nalogo, da:

a) ocenijo, dopolnijo ali ovržejo kandidate za odbornike občinske skupščine ter dokončno sprejmejo kandidate za odbornike občinske skupščine;

b) poslušajo poročila delegatov, ki so sodelovali v delu občinskih in medobčinskih kandidacijskih konferenc in obravnavajo ta poročila;

c) se izreka o sklepih kandidacijskih konferenc;

d) po potrebi:

1. dopolnjujejo predloge kandidatov za poslance,

2. ovržejo sprejete(ga) kandidata(e) za poslance republiške in zvezne skupščine;

e) zbori delovnih ljudi izvolijo elektorje za volitve poslancev zborov delovnih skupnosti zvezne in republiške skupščine;

f) sestavijo predloge (dodatnih) kandidatov in jih predložijo (državni) volilni komisiji.

Nesperno je, da prihaja zbor volilcev kot institucija kandidiranja v drugačen položaj že s tem, da neha biti edina kandidacijska institucija, oziroma da se razen njega pojavlja politično močnejša ali bolj organizirana oblika: občinska kandidacijska konferenca. Delovni ljudje, občani, pa zaradi tega ne pridejo v slabši položaj glede kandidiranja, čeprav je zbor voliv-

cev njihov zbor. Lahko pričakujemo, da bo v procesu kandidiranja prišlo do pozitivne medsebojne odvisnosti, povezanosti in dopolnjevanja med kandidacijskimi konferencami in zbori volilcev.

Če še enkrat ponovim, je uspeh v kandidiranju in uspeh samih volitev odvisen predvsem od sindikalnih organizacij kot glavnih nosilcev politične aktivnosti in priprav na volitve v delovnih organizacijah. Končno pa sta tudi politični cilj in popolna demokratičnost kandidacijskega procesa pri volitvah v veliki meri odvisna od stopnje prizadevanja vseh političnih sil v delovni organizaciji ali krajevni skupnosti

M. Deisinger

Samoprispevek - dolgoročna odločitev

Priprave za organizacijo 'samoprispevka' segajo vse bolj v širino, vedno več je občanov, ki so z vsebino te pomembne velike akcije seznanjeni, vsakdo od nas pa se po svoje tudi opredeljuje, vsakdo ima svoje mnenje. Vsem nam je znano, da je samoprispevek prostovoljna odločitev večine, da se odpove delu svojega osebnega dohodka zato, da se uredi neka stvar, ki je potrebna vsem, da se odstranijo pomanjkljivosti, ki ovirajo normalno delo in razvoj. V našem primeru je to šolstvo, ki je pri obnovi ostalo na pol poti. Zgradili smo nekaj novih, lepih in sodobnih šol, v načrtu pa so bile tudi tam, kjer jih še ni. Povsod smo nameravali ob šolskih poslopih zgraditi tudi telovadnice, pa nam je sredi poti zmanjkalo sredstev. V načrtu je, da bi vse šole sodobneje opremili in že enkrat odstranili iz njih navlako prejšnjega stoletja, tako materialno kot tudi duhovno. Pa tudi za to je potreben denar, ki pa ga v občinski blagajni ni. Vzgoja in izobrazba otrok pa ne smeta zaostajati za razvojem. Otroku moramo posredovati po vsebini in obliki najnovejše izsledke znanosti po

najnovejših, tj. sodobnih metodah in v sodobnih pogojih, če hočemo, da bo naslednja generacija naših otrok lahko šla v korak z napredkom v svetu in da bo tokove in gibanja sveta, v katerem bo živela, znala pravilno vrednotiti in sebi v njem najti mesto. Za vse to pa je naša sedanja mladina v veliki meri prikrajšana. Pogoji, v katerih se šola, ji ne dajejo pravilne predstave o možnostih, ki jih družba ustvarja, o napredku, ki je iz dneva v dan hitrejši, učenje, tj. metode dela in pouka stagnirajo, temu pa je v veliki meri kriva slaba opremljenost šol, neodgovarjajoči pogoji dela ter kadrovske težave.

Nastane vprašanje: kako nadaljevati začetno sanacijo šolstva v občini in kako priti do potrebnih sredstev. Odgovor je samo eden: SAMOPRISPEVEK. Samoprispevek pa je skupna akcija vseh občanov za rešitev problema, za katerega so prepričani, da se mora rešiti. Samoprispevek ni iznajdba našega časa. V vseh časih in v vseh sistemih so ga poznali, pa tudi danes ga srečujemo drugod in tudi pri nas. Samoprispevek je vsak prispevek, dan prostovoljno, iz so-

lidarnosti ali iz navade za to, da se napravi ali obdrži nekaj, kar smatramo za potrebno in kar nam bo v taki ali drugačni obliki koristilo.

Tudi samoprispevek za šolstvo v naši občini bo koristil nam vsem, tj. našim otrokom in generacijam, ki bodo hodile v šolo za njimi.

Zakaj bo koristil vsem?

Zato, ker bomo s sredstvi, ki bodo na ta način zbrana, zgradili poleg drugega tudi:

novi šoli za širši domžalski šolski okoliš (Domžale, Vir, Količevo, Jarše, Ihan),

novi šoli v Blagovici,

telovadnico v Dobu, skupno z adaptacijo in razširitvijo šolskega poslopja,

telovadnico na Brdu,

telovadnico v Moravčah,

telovadnico v Mengšu, skupno z adaptacijo starega šolskega poslopja,

telovadnico v Radomljah,

telovadnico in adaptacijo šolskega poslopja II. osnovne šole v Domžalah,

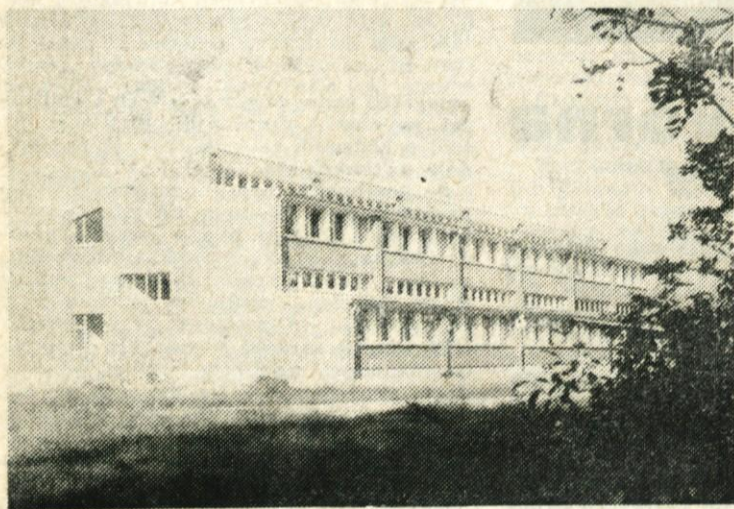
uredili posebno šolo na Homcu,

obnovili podružnične osnovne šole,

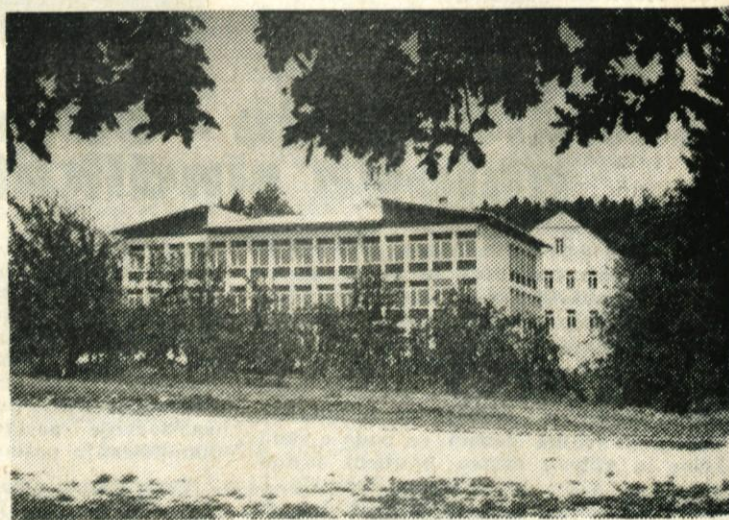
opremili vse šole v občini s sodobnimi učili in opremo.

In koliko bo to stalo?

Za uresničenje tega programa bomo potrebovali po sedanjih izračunih N din

Sodobno grajena in moderno opremljena nova osnovna šola v Radomljah. Zgrajena je bila s sredstvi občinskega proračuna, delno pa so prispevali tudi Radomljani sami s samoprispevkom

Moderna nova osnovna šola na Brdu pri Lukovici. Zgrajena je bila izključno s sredstvi občinskega proračuna. Po svoji velikosti zadovoljuje potrebe celotnega Črnega grabna

Aktualni razgovor z našim poslancem Cenetom Matičičem

Sodelavec našega lista, tov. Karel Kušar je pred dnevi postavil poslancu RZ skupščine SRS tov. Cenetu Matičiču nekaj zanimivih vprašanj. Objavljamo celoten tekst tako vprašanj kot odgovorov.

Kušar: Nam vsem so še v spominu zelo kritični a tudi vzpodbudni članki, zapisi in razmišljanja s področja kulture in gospodarstva, ki ste jih vi tov. Matičič redno objavljali v našem listu. Kako naj si razlagamo sedanjo molčečnost, ki vsekakor ni v skladu z vašo široko aktivnostjo v naši družbi?

Matičič: Imate popolnoma prav. Dokaj dolgo sem res sodeloval v vašem listu. Vendar pa moram priznati, da sem sestavke in članke pisal šele na večer pred zadnjim terminom oddaje. Prav vašemu uredniku tov. Flerinu, ki me je dan na dan opominjal na to obveznost, se moram zahvaliti, da je bilo

moje sodelovanje kolikor toliko stalno.

Nikakor se ne nameravam opravičevati in trditi, da so moje obveznosti druge tolikšne, da mi za vaš list zmanjka časa. Res je, da sem zelo anagažiran z ekonomsko publicistiko, ki jo prispevam za Gospodarski vestnik, včasih pa tudi za RTV. Ob ljubljam pa, da se bom poboljšal in pričel ponovno pisati tudi za domači list.

Kušar: To me nedvomno zelo veseli. Naj vam sedaj zastavim naslednje vprašanje. Iz dnevnega časopisja, RTV in drugih poročil je razvidno, da ste v skupščini SRS eden najaktivnejših in tudi najrevolucionarnejših poslancev. Ali se te govore resnično in kako si sami tolažite svoje delo v našem slovenskem parlamentu?

Matičič: V pičlih dveh letih, kar sem v parlamentu, sem se le prizadeval, da bi ostal zvest programu, s katerim sem se svojim volivcem tudi predstavil. Seveda pa to ne pomeni, da se elementi, ki jih postavljam v ospredje in to so:

1. borba za uresničitev gospodarske reforme;

2. borba za realizacijo družbene reforme — predvsem položaja znanosti, izobraževanja in vzgoje in

3. urejanje odnosov na relaciji republika-federacija; kakorkoli razlikujejo od programov SZDL oz. ZK. Tem trem temeljnim konceptom sem v zadnjem letu dodal še naslednjega, ki nosi eno samo ime: ODGOVORNOST.

V okviru teh kratkih naslovov je tudi treba razumeti vse moje govore, poslanska vprašanja, amandmaje, interpelacije, parlamentarne debate v skupščini in celotno publicistično dejavnost izven nje.

Nekateri teh govorov in poslanskih vprašanj so resda vzburkali široko slovensko javnost, kar pa po mojem še ne pomeni, da je oznaka »najaktivnejši ali pa najrevolucionarnejši poslanec« tudi na mestu. Smatram le, da sem zadovoljiv član dobrega parlamenta.

Kušar: Če nam že ne nameravate — in to bi bilo spričo široke dejavnosti skoro nemogoče — naštetii vsaj temeljnih naslovov nekaterih vaših govorov in interpelacij, nam vsaj številčno označite obseg vašega delovanja?

Matičič: Ne posebno rad, kajti številka je lahko le vrednost obsega, in ceniti nekaj le po obsegu nedvomno še ni zadovoljivo. Če pa mislite, da vam številka nekaj nad 20.000 knjižnih vrstic govorov, interpelacij, poslanskih vprašanj, strokovnih in drugih publicističnih del v obdobju teh dveh let kaj pove, seveda nisem preveč prepričan.

Kušar: Kaj pa vaši stiki z volivci?

Matičič: Po svojih močeh poskušam vzdrževati ta stik na način, ki so najbolj primerni in učinkoviti.

V prvi vrsti se poslužujem sej občinske skupščine, kjer se preko odbornikov seznanjam z problemi in življenjem svojih volivcev. Neposredne stike pa navezujem bodisi preko sej krajevnih skupnosti, zborov volivcev, obiskov posameznih delovnih organizacij in seveda tudi posameznikov.

Nekaterih zborov volivcev kljub volji in želji še nisem uspel obiskati. Upam pa, da bom do konca aprila prišel tudi do njih.

Kušar: Poznano nam je, da so vas kandidacijske komisije nekaterih gorenjskih občin evidentirale za možnega zveznega poslanca. Kaj pa vi osebno — se strinjate s tem predlogom?

Matičič: Čeprav sem prepričan, da je to izraz zaupanja in priznanja, sem vendarle mnenja, da bi bil v republiški skupščini dokaj bolj koristen.

Kušar: Kaj pa moravška cesta?

Matičič: Trdno sem prepričan, da je več kot potrebna in že zdavnaj zaslužena. Zalostno je le to, da je iz leta v leto izpadala iz vseh tako okrajnih kot republiških trdnih planov. Tudi v tem, ki je od leta 1966 v veljavi, je seveda ni.

Čeprav je cesta republiškega značaja, so tako Moravčani kot tudi tista podjetja, ki jo uporabljajo in seveda tudi občinska skupščina pripravljeni prispevati določen delež k njeni izgradnji in rekonstrukciji.

Prvi ohrabrujoči pojavi so že tu. Ustanovljen je bil sklad za rekonstrukcijo ceste, navezani so kontakti z večjimi uporabniki, v teku so pa tudi pogovori z republiškim cestnim skladom.

Osnovna naloga je sedaj v tem, da pride izgradnja v trden republiški plan, ter v garanciji, da bo republika prispevala svoj delež. Dosedanjih prizadevanj seveda nikakor ne gre pozabiti, niti se ne smemo prepričevati, da bo vse kar samo od sebe.

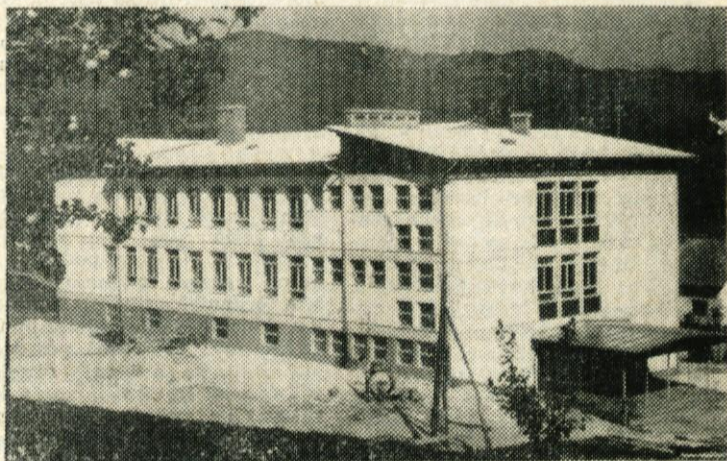
In še nekaj. Prepričan sem, da je ena pomembnih napak tudi v tem, da o tej cesti in njeni pomembnosti za razvoj celotne moravške doline vse premalo pišemo.

Kušar: In kako ocenjujete predlog o referendumu za uvedbo samoprispevka, s katerim naj bi uredili šolsko mrežo v naši občini?

Matičič: Občani Domžal se v povojnih letih še nismo srečali s samoprispevkom za to ali ono družbeno pomembno dejavnost, ki bi jo bilo potrebno urediti. Vse tovrstne potrebe je do sedaj reševal občinski proračun. Tako je bilo tudi s problemom šolske mreže. Nesporo je dejstvo, da je bilo v nekaj letih nazaj zgrajeno lepo število novih šol v naši občini — in to načrtno v tistih krajih, kjer se je pokazala največja potreba. Mislim, da gre v tem pogledu vse priznanje dosedanjim oblikam občinske skupščine, ki so pokazale neverjetno veliko poslušala do solidne izgradnje pomanjkljive šolske mreže.

Seveda pa s tem ni moč trditi, da smo potrebe že povsod pokrili in rešili. Se zdaleč ne, kajti v nekaterih krajih imamo pouk v popolnoma neprimernih prostorih, marsikatera od šol stoji še iz časov, ki so 100 let za nami, skoro povsod smo zastopali v organizaciji modernega kabinetnega pouka, ki je dandanašnji nujen pogoj za uspešno delo v osnovni šoli, da o pomankanju telovadnic sploh ne govorim.

Vsekakor je torej potrebno, da spravimo naše šolstvo na ti-

Zadnja v vrsti dosedanjih gradenj in največja je šola v Moravčah. Dograjena je bila jeseni 1967. Tudi ta šola je bila v celoti zgrajena iz sredstev občinskega proračuna. Samoprispevek je bil sicer izglasovan, vendar ne pobran

12.000.000,00. Od tega bi zbrali s samoprispevkom približno polovico, za drugo polovico pa bi morali najeti kredite ali pa jo kriti iz sredstev proračuna ali republiških dotacij.

Ali je ta načrt uresničljiv? Vsekakor!

Vendar ne brez načrtnega dela in podrobnega seznanjanja občanov z vsemi podrobnostmi.

»Najprej pa bo treba doseči to, kar je bilo rečeno na sindikalnem zborovanju prosvetnih delavcev naše občine v soboto, 8. t. m.

Doseči je treba popolno enotnost gledišč in akcije vseh občinskih političnih in družbenih organizacij, posebno pa občinskega komiteja Zveze komunistov, občinske konference SZDL, skupščine občine Domžale in njenih organov, občinskega sindikalnega sveta, Zveze mladine, ZZB NOV in predstavnikov množičnih organizacij in društev.

Premalo je časa za dolge diskusije, posebno če ne pripelejo do zaključkov. Bliža se čas akcije in to akcije nas vseh, akcije vseh tistih, ki so prepričani, da je pot, katero smo ubrali, pravilna in edino možna. Ob skupnih naporih je uspeh akcije zagotovljen, ob neuspehu pa bi se le morali vprašati, kdo ga je kriv in zakaj.

F.

sto raven, ki je potreben pogoj za uspešno delo šol v sedanjem času. Dolžni smo, da damo našemu mlademu naraščaju tisti obseg in tisto kvaliteto znanja, ki ga moderni tok življenja zahteva.

Načrti, ki so jih v tem pogledu pripravile strokovne službe naše občinske skupščine in TIS so pokazali, da potrebujemo v ta namen milijardo in več starih dinarjev.

Kje jih sedaj vzeti?

Občinska skupščina je za nekaj let naprej zadolžena za odplačilo anuitet v preteklih letih zgrajenih šol. Tod vsaj za nekaj let ni pričakovati sredstev, s katerimi bi rešili in uredili naš šolski problem.

Velika večina občin v Sloveniji je v podobnem položaju. Med te ne štejem le tiste, ki so finančno šibkejše in ki že leta nazaj iščejo izhod v samoprispevku občanov, pač pa tudi tiste,

ki so močnejše od nas. Metlika, ki je vsaj pol šibkejša od Domžal, ima že 20 let samoprispevek v višini 2%, Kranj, ki je mnogo močnejši, pa po uspešno izvršenem prvem samoprispevku že pripravlja drugega.

Temeljna značilnost vseh uspešnih samoprispevkov je seveda v tem, da so bila vsa predvidena, javno obravnavana in objavljena dela v resnici tudi izvršena. Občanu ni nikdar žal za tisti dinar, ki ga da za svoj šolo. Zahteva pa seveda, da je denar, ki ga daje, tudi pravilno uporabljen in investiran. Mislim in prepričan sem, da s tem v zvezi vsaj v naši občini ni bojazni, da bi se trošil za stvari, ki bi potekale izven programa. Poslovanje sedanje občinske skupščine se je v marsikateri meri močno izboljšalo, napredovalo in doseglo dokajšnjo stopnjo zaupanja med občani. Tako je tudi prav in želeli je, da se

poveza med občinsko skupščino in občani tudi v naslednjem sklicu ne bo zmanjšala.

S tem v zvezi bi želel poudariti tudi treznost, sposobnost in odgovornost, ki jo pričakujemo od odbornikov in poslancev, ki bodo voljeni na volitvah v aprilu tega leta.

Kot mi je znano bi se višina našega samoprispevka gibala okoli 1% od osebnega dohodka. S tem bi zbrali polovico potrebnih sredstev, ostalo polovico pa bi dobili na tej osnovi v obliki kreditov pri republiški izobraževalni skupnosti oz. pri banki.

Sistem zbiranja je tako načrtan, da bi se sredstva sleherne krajevne skupnosti v končni fazi po nekem določenem načrtu trošila in uporabila za šolske potrebe tiste skupnosti.

Naj povzamem. Sem za samoprispevek, saj je to edini način kako v dani situaciji rešiti problem nadaljnje izgradnje šolske

mreže. Strinjam se s principom solidarnosti, ki naj upošteva poleg splošno sprejetega prioriteta reda, upošteva tudi načelo, da se morajo v krajevni skupnosti zbrana sredstva po določenem vrstnem redu uporabiti za šolske potrebe te skupnosti.

Osnovni pogoj uspešnosti pa je nedvomno v vsestranski zagotovitvi organizatorjev in izvajalcev, da bodo začrtana dela tudi resnično izvršena.

Ob izpolnitvi teh treh pogojev sem trdno prepričan, da problem »šolskega dinarja« ne bo vprašljiv in da bo referendum o prispevku za izgradnjo šolske mreže popolnoma uspel.

Kušar: Za vaše odgovore se vam v imenu uredništva najtopleje zahvaljujem. In še nekaj. Ali ste pripravljene odgovorjati tudi na nekatera vprašanja, ki naše bralce posebej zanimajo?

Matičič: Zakaj pa ne. Vendar drugič.

Belo delavske univerze Domžale v letu 1969

(iz poslovnega poročila ob zaključnem računu)

Izvajanje programa

To poročilo obsega delo zavoda za del sezona 1967/68 in del sezone 1968/69 (celotno poslovno leto 1968). Programska usmeritev je zajela vse tiste oblike, ki so bile bistvenega pomena za poslovanje zavoda in ki so bile zajete v programskih izhodiščih izobraževanja. Poleg konkretnih oblik na posameznih področjih, pa so strokovni sodelavci zavoda pomagali tudi pri izdelavi samoupravnih aktov v delovnih organizacijah in drugih ustanovah. Vsa področja izobraževanja so bila glede na pomembnost posameznih oblik približno enako zastopana.

Družbeno izobraževanje

Na področju družbenega izobraževanja je bil dan najširši poudarek intenzivnim oblikam izobraževanja v obliki posameznih daljših tečajev ali seminarjev. Zaradi raznolikosti tematike tega področja je bila tudi pestrost oblik po vsebini zelo široka. Na tem področju beležimo v preteklem letu 10 seminarjev, katerih se je udeležilo 316 slušateljev iz posameznih delovnih organizacij. Ti seminarji so obsegali 247 ur predavanj in razprav, v katerih so bili razčlenjeni mnogi problemi družbenega in gospodarskega razvoja. Če analiziramo to področje, potem lahko ugotovimo naslednje:

— za samoupravne organe v delovnih organizacijah so bili organizirani štirje seminarji, katerih osnovna tematika je bila gospodarjenje, samoupravljanje, medsebojni odnosi in družbena ureditev;

— za vodilno osebje v delovnih organizacijah je bil organiziran seminar o vprašanjih go-

spodarjenja in poslovne politike;

— za člane krajevnih skupnosti in vodstva družbeno političnih organizacij sta bila organizirana posvetovanja o problematiki, ki zadeva odnose na področju krajevnega samouprave, dela družbeno-političnih organizacij in odnosov do občinske skupščine;

— za sindikalne delavce v delovnih organizacijah sta bila organizirana dva seminarja s področja dela sindikalnih organizacij in o pomembnosti te organizacije pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja in gospodarjenja v delovnih organizacijah.

Ce ocenimo dejavnost na tem področju, potem lahko ugotovimo, da so delovne organizacije imele dokaj posluha za tovrstno izobraževanje, da pa ne moremo to trditi za tiste politične oblike izobraževanja, kot so večerne politične šole, ki so v preteklem letu popolnoma zamrle.

Strokovno izobraževanje

Na področju strokovnega izobraževanja beležimo v pretekli sezoni nove oblike, ki v prejšnjih letih niso bile zajete v programu. Na tem področju je mimo večerne ekonomske šole bilo organiziranih 26 seminarjev, katerih se je udeležilo 828 slušateljev. Programi posameznih oblik so bili zelo obsežni, saj skupno število ur znaša kar 1819, brez večerne ekonomske šole. Organizirani so bili naslednji tečaji, oziroma seminarji:

— za usposabljanje na konkretnem delovnem mestu;

— strokovno usposabljanje za vodilno osebje v delovnih or-

ganizacijah s področja gospodarstva;

— tečaji iz varstva pri delu za vodilni in srednji strokovni kader v delovnih organizacijah;

— tečaji s področja civilne zaščite za posamezne ekipe v delovnih organizacijah;

— tečaji iz higienskega minimuma za ljudi, zaposlene v živilski stroki;

— večerna srednja ekonomska šola.

Programi posameznih oblik so bili prilagojeni nivoju slušateljev in potrebam, ki so izhajale iz posameznih programov na tem področju. Lahko opazimo, da delovne organizacije v zadnjem obdobju vedno bolj razumevajo pomembnost strokovnega izobraževanja, predvsem usposabljanja svojih delavcev na konkretnih delovnih mestih.

Splošno izobraževanje

Na področju splošnega izobraževanja je bila dana največja skrb posameznim, že ustaljenim oblikam iz prejšnjih let. Te oblike zajemajo prosvetljevanje ljudi na področju vzgoje, zdravstva, gospodarstva, ekonomike gospodinjstva, prometne vzgoje in jezikovnih tečajev. Če število ocenimo to področje, potem lahko ugotovimo, da je bilo organiziranih 183 raznih predavanj in posvetovanj, katerih se je udeležilo približno 12.000 poslušalcev. Vsa ta predavanja so zajela preko 1.000 ur predavanj in razprav in so razčlenila mnoga nejasna vprašanja s posameznih področij. Udeležba na teh predavanjih je bila zadovo-

ljiva, saj so bila predavanja v poprečju obiskovana z več kot 50 poslušalci.

Strokovno delo in strokovni sodelavci

Strokovni sodelavci zavoda so pomagali pri dokončni izdelavi posameznih elaboratov in samoupravnih aktov v delovnih organizacijah. V letu 1968 je bilo na Delavski univerzi Domžale evenditiranih 120 predavateljev, ki so predavali na posameznih šolah, na seminarjih in tečajih. Zavodu je uspelo angažirati tudi predavatelje iz drugih krajev Slovenije, tako da so strokovno ustrezali posameznim oblikam izobraževanja.

Materialni pogoji za delo zavoda

Iz finančnih podatkov, ki jih izkazuje zaključni račun je razvidno, da je delo zavoda bilo v preteklem poslovnem letu pozitivno in da je celotni obseg poslovanja dosegel znesek 33 milijonov starih dinarjev. Glede na prejšnje leto lahko ugotovimo več kot 12% povečanje in to ne glede na to, da zavod ni dobil večjih dotacij iz družbenih sredstev kot v prejšnjih letih.

Prepričani smo, da bo delavska univerza tudi vnaprej vršila svoje poslanstvo in da se bodo tudi našla tista potrebna sredstva iz družbenih skladov, s katerimi bo zavod lahko nadaljeval in zadovoljeval potrebe občanov na vseh področjih izobraževanja odraslih.

Karel Kušar

KRAJEVNA SKUPNOST MENGEŠ

Po sklepu seje Sveta krajevne skupnosti Mengeš od 11. 10. 1967 in v skladu z zakonitimi določili se s prvim julijem 1967 ukine samoprispevek v Mengšu in Trzinu. Preostala sredstva samoprispevka se razporedijo v finančni načrt Sveta krajevne skupnosti v skladu s sklepom zborov volivcev o uvedbi samoprispevka iz leta 1966. Ta sklep izvrši tajnik KS Mengeš, likvidacijo ustreznih računov pa SDK Domžale.

Predsednik
Ivan Vidali l. r.

Kakšen naj bo družbeni profil mladine?

Za nadaljnji razvoj mladinske organizacije in za njeno resnično družbeno vlogo, je nujna usklajenost vsebine njenega delovanja z življenjskimi interesi mladine, z njenimi problemi, hotenji in željami.

Ta nujnost se je sicer velikokrat poudarjala, v praksi pa do sedaj še ni bila v celoti uresničena. Premalo smo znali videti in razumeti mladega človeka. Premalo smo znali bistvo mladega človeka povezovati in oplemeniti z vsebino jutrišnjega dne ter smislom in cilji današnjih družbenih prizadevanj.

Zakaj mladi ne sodelujejo v samoupravljanju v takem obsegu, kot bi morali?

Vprašujemo se, ali je to rezultat premajhnega delovnega in družbenega uveljavljanja mladih, njihovega neznanja in neizkušenosti, ali je to rezultat nezaupanja v mlade nasploh.

Za to se mladina, zlasti še na terenu, ne vključuje dovolj v dogajanja in okviru krajevnih skupnosti, nima interesa za reševanje raznih komunalnih in podobnih vprašanj, ki se navadno rešujejo tudi po več let itd. Ker pa je na tem področju tudi mnogo več obljub kot storjenega, to mladino še bolj odija.

Vemo, da krajevne skupnosti razpolagajo z razmeroma obsežno materialno bazo tudi za dejavnosti, ki so mladini blizu (šport in z njim povezani športni tereni, oprema, prostori itd.). Te možnosti pa so premalo izkoriščene. Z njimi upravljajo posamezne organizacije in društva, ki pa večkrat nerazumljivo »konkurirajo« in omejujejo uporabo drugim.

Pri tem se pojavi prvi problem, kje naj mladina preživlja svoj prosti čas. Vsi vemo, da ni posebnih prostorov za mladino in potem ni čudno, da je del te mladine nagnjen k pijančevanju, kriminalnim dejanjem, huliganstvu itd.

Danes na mladino in njen družbeni profil odločilno vplivajo predvsem: dom, šola, oziroma delovna organizacija in splošno družbeno okolje.

Dom nudi mlademu človeku pogosto zelo potrošniško obarvane poglede na našo stvarnost,

ki so vezani na razpoloženje staršev in domačega okolja, to pa je odvisno od vsakodnevnih težav in reakcij nanje.

Šoli za vzgojo, zlasti še za družbeno politično ostane le malo časa, kljub temu, da imajo ponekod tudi po deset ur pouka dnevno. Krivijo seveda povsod in izključno le učne programe in ne predavatelje, ki so često nejevoljni zaradi majhnih prejemkov.

Za mladino v delovnih organizacijah je značilno, da jo zanimajo predvsem praktični, realni problemi. V podjetju ne razpravljajo toliko o novi avto cesti ali o gradnji ljubljanske bolnišnice. Predvsem jih zanimajo notranja razmerja pri delitvi dohodka, razlike pri tem, ki jih vedno ni moč zagovarjati, moti jih dogovorjena reelekcija z razpisom, ki je prirejen izbrani osebi itd. Mnogi mladinski terenski aktivni, ki jim je edinec smoter, da bi se tvorno in aktivno vključili v življenje krajevnih skupnosti, naletijo na popolno nerazumevanje vodstev drugih družbeno političnih organizacij. To se ne dogaja samo v Trzinu, kjer mladinci v nedogled čakajo na skupni dogovor, na skupne akcije. Očitno jih mladina ne zanima. Zato pa bodo tembolj zanimivi za mlado, ker v tej odtujenosti ni težak korak od mladincev do mladinskega izgreznika.

Tudi mladinskemu aktivu Homec — Nožice se ne godi dosti boljše kot hlapcu Jerneju. Ne preostane jim drugega, kakor da vzamejo culo in gredo po svetu iskat izgubljeno mladinsko sobo.

Zato ni naključje, da ob vseh teh problemih v številnih aktivih postavljajo vprašanja, kaj naj delajo in ali sploh kaj morejo, pri čemer pa marsikdaj do sedanja neaktivnost pri nekaterih opravičuje in pogojuje nadaljevo.

Želimo si vključevanja, ki pa ne sme biti naivno, temveč tako, ki omogoča uveljavljanje osebnosti, ki mu je vsebina neprestano odkrivanje procesa po odkritosti in dosledno afirmiranje samoupravljanja kot temeljnega činitelja osvoboditve človeka.

Marjan Bolhar

Omogočimo našim otrokom čimboljše pogoje šolanja!

Občani domžalske komune se bodo spomnili na referendumu izjasnili o sprejetju samopripevka za gradnjo novih in preureditev starih šolskih prostorov, ki jih uporabljajo učenci osnovnih šol. Priprave za eno največjih skupnih akcij v zadnjih letih v Domžalah dobivajo te dni konkretno podobo.

Vodstva družbeno-političnih in delovnih organizacij, skupščina občine Domžale ter iniciativni odbor so na svojih posvetovanjih in sejah soglasno ugotovili, da je skrajni čas, zagotoviti otrokom domžalske komune ustrežnejše pogoje šolanja. V ta namen so že pripravili poseben poziv vsem delovnim ljudem občine, naj podpro ta prizadevanja.

Našim šoloobveznim otrokom naj bi namreč v prihodnjih nekaj letih zagotovili bivanje in delo v dostojnih šolskih prostorih povsod tam, kjer tega sedaj še ni. Šolsko in izvenšolsko delo bo uspešnejše v prostornejših učilnicah, v telovadnicah pa si bo mladina nabirala moči, krepila zdravje in duha.

Nekateri učenci imajo že sedaj lepe učilnice in zadovoljene pogoje za uspešno delo in so za to hvaležni. Čas pa je, da pri-

skrbimo dostojne šolske zgradbe, svetle učilnice in telovadnice vsem otrokom.

Seveda bo potrebno vsakemu občanu pojasniti izredno pomembnost akcije, ki naj bi omogočila zares smotrno in dokončno ureditev perečih problemov šolanja domžalske mladine.

Pri pripravi na referendum sodelujejo vse družbeno-politične organizacije. Te so že začele organizirati sestance, javne tribune in posvetovanja, na katerih seznanjajo občane o pomembnosti akcije.

8. februarja so se v Domžalah sestali tudi vsi prosvetni delavci domžalske občine in sprejeli akcijski program za sodelovanje ob pripravah za izvedbo referenduma o šolstvu, ki bo v mesecu aprilu. Izrazili so popolno soglasje in podporo za predlog razvoja šolske mreže ter zbiranja sredstev za to. Prosvetni delavci bodo sodelovali pri vseh oblikah propagande in tolmačenj. Volivce pa bodo seznanjali o potrebi te akcije tudi prek učencev, na roditeljskih sestankih in z osebnimi kontaktom.

Tone Turšič

XVIII. nagradno žrebanje KB v Domžalah

Brez posebne reklame je bila 28. januarja velika dvorana v Domžalah polna, kot že dolgo ne.

Kako tudi ne? Krasen avtomobil »Mercedes« in še cela vrsta drugih nagrad, ki jih je Kreditna banka in hranilnica Ljubljana namenila svojim vlagateljem, je dajalo upanje številnim občanom, da jih bo tokrat sreča obiskala. Drugi pa so prišli zaradi simpatij do Marjane Deržaj in drugih pevcev in instrumentalistov, ki so bili povabljeni, da popestrijo žrebanje.

Podružnica KB Domžale je letos dobila odgovorno nalogo, da organizira v Domžalah to veliko žrebanje in je nalogo nedvomno dobro izpolnila. Se bolje bi bilo, če bi nekdo od žrebne komisije obiskovalcem razložil sistem žrebanja, tako pa jih veliko do zadnjega ni vedelo, po kakšnem ključu so nagrade razdeljene po podružnicah KB.

No, sedaj je vse mimo in razburjenja ni več. Če je šel Mercedes v Novi Sad, je pač šel. Isto pravico je imela novosadska podružnica do njega kot

domžalska. V Domžalah so ostale od 175 nagrad, samo štiri.

St. hranilne knjižice 7264 — kolo Pony
St. hranilne knjižice 8436 — ročna ura Darwil
St. hranilne knjižice 7913 — kolo Pony
St. hranilne knjižice 9572 — kolo Pony

Če primerjamo, da je podružnica Kamnik na podlagi števila svojih vlagateljev dobila samo dve nagradi, smo lahko zadovoljni. Celotna prireditelj je bila dokaj zanimiva, posebno pa jo je popestril mojster Debevc iz Mengša s svojim vložkom modne revije, na kateri je pokazal nekaj res lepih modelov lastne zamisli in izvedbe.

Na sedežu podružnice KB v Domžalah pa vedo povedati, da se je število vlog letos spet presenetljivo povečalo, kar da misliti, da le nismo tako revni, predvsem pa, da smo varčni.

Na tako in podobno žrebanje bi mnogi radi hodili večkrat, pa čeprav nimamo hranilnih knjižic.

Andrej Zajc

SLOVENIJALES Ljubljana — Lesna in pohištvena industrija Radomlje, išče samsko sobo ali enosobno stanovanje za diplomiranega inženirja za dobo enega ali dveh let.

Ponudbe na telefon 72 356 ali 72 253.

SLOVENIJALES — LJUBLJANA
Lesna in pohištvena industrija
RADOMLJE

DOPISUJTE V OBČINSKI POROČEVALEC

Letošnja krvodajalska akcija

Prebivalec občine Domžale sporočamo časovni program krvodajalske akcije za leto 1969. Iz programa je razviden dan, plansko število krvodajalcev, čas in zbirno mesto za gospodarske organizacije, zavode, ustanove ter občane. Vsak dan je potrebno, da pride na odvzem krvi 200 ljudi, če hočemo, da kri dobijo vsi, ki jo potrebujejo za zdravljenje ali celo za rešitev življenja.

Kri je nenadomestljivo zdravilo, ki ga lahko da samo človek. Krvodajalstvo predstavlja torej sestavni del našega zdravstvenega varstva, zato je prav, da pride vsak zdrav Slovenec

vsaj dva do trikrat v svojem življenju na odvzem krvi. To je pogoj, če hočemo, da bo kri vedno na razpolago in da zaradi njenega pomanjkanja ne bo ogroženo nobeno življenje.

Občani, nujno je, da se vprašamo, ali je prav, da dajejo nekateri tudi po deset in večkrat kri, medtem ko drugi stojijo ob strani! Ob razpravah, kako bi organizirali krvodajalske akcije, vprašajmo drug drugega: »ALI SI ZE KRVODAJALEC?«

Zasluga organizatorjev krvodajalskih akcij in dosedanjih krvodajalcev je, da doslej še ni v naših bolnišnicah zaradi pomanjkanja krvi umrl noben človek. Kako bo pa v bodoče? Cas je, da se to vprašamo! Cas

je, da se vključijo med krvodajalce vsi, ki so doslej stali ob strani. V ta namen objavljamo program redne krvodajalske akcije, o izrednih potrebah pa bomo kot doslej, občane obveščali sproti.

Za krvodajalsko akcijo se lahko vnaprej prijavite pri svojih delovnih organizacijah, občinskih organizacijah RK, krajevnih organizacijah RK, SZDL, ZMS ali na Zavodu za transfuzijo krvi.

Časovni program krvodajalske akcije za leto 1969

Zap. št.	Naziv gospodarske organizacije in drugih	Planirano število	Cas odhoda ura	Zbirno mesto
Dne 22. IV. 1969				
1.	»Melodija« Mengeš	45	6	pred tovarno
2.	»Trak« Mengeš	40	6	pred tovarno
3.	»Filc« Mengeš	25	6	pred tovarno
4.	TAMIZ Mengeš	14	8	pred tovarno
5.	Peč-plastika Mengeš	8	8	pred tovarno Trak Mengeš
6.	Opekarna Mengeš	10	8	pred tovarno Trak Mengeš
7.	Avto moto društvo Mengeš	15	8	pred tovarno Trak Mengeš
8.	Slamnik Mengeš	8	8	pred tovarno Trak Mengeš
9.	Krajevna organizacija RK Trzin	15	8	pred avtobusno postajo Trzin
10.	Kmetijski poskusni center Jablje	10	8	pred avtobusno postajo Trzin
11.	Mestna organizacija RK Mengeš	30	8	pred tovarno Trak Mengeš
12.	Dom počitka Mengeš	6	8	pred tovarno Trak Mengeš
13.	Kvas Mengeš	5	8	pred tovarno Trak Mengeš
14.	AE obrat Mengeš	15	10	pred tovarno Trak Mengeš
15.	Semesadika Mengeš	10	10	pred tovarno Trak Mengeš
16.	Komunalno gospodarstvo Mengeš	10	10	pred tovarno Trak Mengeš
17.	Zavarovalnica »Sava« Mengeš	10	10	pred tovarno Trak Mengeš
18.	»Lek« Mengeš	35	10	pred tovarno Lek Mengeš
19.	Osnovna šola Mengeš	10	10	pred tovarno Trak Mengeš
20.	Zaloga piva Mengeš	3	10	pred tovarno Trak Mengeš
21.	Vodna skupnost Mengeš	15	10	pred tovarno Trak Mengeš
22.	Prehrana poslovalnica Mengeš	3	10	pred tovarno Trak Mengeš
Dne 23. IV. 1969				
23.	Papirnica Količevo	70	6	pred tovarno
24.	ZKI obrat Količevo	46	6	pred obratom Količevo
25.	Krajevna organizacija RK Jarše	20	6,30	pred avtobusno postajo Jarše in Rodica
26.	Biotehniška fakulteta, raziskovalna postaja Rodica	15	6,30	pred avtobusno postajo Rodica
27.	Mlinostroj Domžale	35	8	pred tovarno Študa
28.	TOKO II. obrat Študa	70	8	pred tovarno Študa
29.	Srednja tehnična usnjarska in galanterijska šola Domžale	35	8	pred tovarno STUŠ Domžale
30.	Osnovna šola »VP« Domžale	5	9,30	pred šolo
31.	Gradbeno podj. OBNOVA, obrat Domžale	25	9,30	pred obratom Domžale
32.	Termit uprava Domžale	5	9,30	pred upravo Domžale
33.	Avtoservis Domžale	12	9,30	pred obratom Domžale
Dne 24. IV. 1969				
34.	Papirnica Količevo	70	6	pred tovarno Količevo
35.	TOKO, obrat I. Domžale	70	6	pred upravo TOKO Domžale
36.	NOVOPREM Domžale	10	8	pred Zdravst. domom Domžale
37.	Pekarija Domžale	5	8	pred Zdravst. domom Domžale
38.	Združ. kemič. industrija Domžale	46	8	pred obratom Domžale
39.	Zdravstveni dom Domžale	10	8	pred Zdravst. domom Domžale
40.	Universale Domžale	46	8	pred tovar. Universale Domžale
41.	Gozdno gospodarstvo Domžale	6	8	pred obratom A. Skoka Domžale
42.	Krajevna organizacija RK Homec	15	10	pred gostilno Repanšek Homec
43.	Posebna osnovna šola Homec	3	10	pred gostilno Repanšek Homec
44.	Novoprem obrat Homec	10	10	pred obratom Homec
45.	AE, obrat Črnelo	20	10	pred AE obrat Črnelo
46.	Strokovno izobr. center Domžale	8	10	pred I. osnovno šolo Domžale
47.	I. osnovna šola Domžale	10	10	pred I. osnovno šolo Domžale
48.	Napredek Domžale	24	10	pred upravo Napredek Domžale
Dne 25. IV. 1969				
49.	TOSAMA Domžale	50	6	pred tovarno na Viru
50.	»SM« Oljarna Domžale-Vir	20	6	pred obratom Žito Vir
51.	Žito, obrat Vir	10	6	pred obratom Žito Vir
52.	Prehrana, poslovalnica Vir	8	6	pred obratom Žito Vir
53.	Krajevna organizacija RK Vir	20	6	pred obratom Žito Vir

Delo mladih v Rdečem križu

Skrb za zdravstveno-socialno vzgojo mlade generacije postaja tudi v vrstah mladine vse bolj opazna. Ne razpravlja se le o nujnosti materialnih sredstev za pogoje zdravega življenja, pač pa je predvsem na sestankih mladinskih aktivov opaziti močan pritisk mladih prav na reševanje moralno-družbenih problemov, na razčiščevanje nekaterih sodobnejših problemov mladine, kot so kriminal v vrstah mladine, odnosi med ljudmi, huliganstvo itd. Prav zato zahteva mladina da se tako načelno kot praktično reši več vprašanj:

- vzroki slabega socialnega stanja mladine;
- družbena organiziranost mladine;
- vključevanje mladih v najrazličnejše družbene dejavnosti;
- vprašanje enakopravnih odnosov v internem samoupravljanju;
- problem odnosov med spoloma;
- vprašanje štipendij;
- pogoji za izrabo prostega časa itd.

Kot specifično delo mladine v RK, ki je povezan z navedenimi problemi, pa je zdravstvena zaščita mladine in vprašanje vraščanja mladih v kolektivna prizadevanja celotne družbe.

Zato so osrednja vprašanja, ki jih mladi v RK postavljajo življenjski pogoji mladine, kot so prehrana, zdravstvena vzgoja mladine, zdravstveni pregledi mladine, borba proti alkoholizmu itd. Na drugi strani pa se vse bolj v ospredje postavljajo tudi socialni problemi, predvsem mladine v starosti od 14. do 18. leta. Zato naj se ena glavnih skrbi nameni prav tej najbolj občutljivi in hkrati naj-najbolj nesamostojni kategoriji mladih.

Težišče dela mladine v RK je tudi po šolah, kjer se izpopolnjujejo zdravstveno-socialni programi obveznega pouka, v zadnjem obdobju, ko se vse bolj krepi delo krajevnih skupnosti, pa se delo mladine RK širi tudi v krajevne skupnosti, kjer je vedno bolj pomembno prav socialno delo. Mladina se tu, če

Zap. št.	Naziv gospodarske organizacije in drugih	Planirano število	Čas odhoda ura	Zbirno mesto
54.	Induplati Jarše	80	8	pred tovarno Induplati Jarše
55.	Slovenijales Radomlje	30	8	pred tovarno Slovenijales Rad.
56.	Opekarna Radomlje	10	8	pred Opekarno Radomlje
57.	Krajevna organiz. RK Radomlje	30	8	pred Špornom Radomlje
	Rova	10	8	pred gostilno Pirc Rova
58.	Osnovna šola Radomlje	5	8	pred Špornom Radomlje
59.	Krajevna organizacija RK Krtina	20	9,30	pred šolo Krtina
60.	Krajevna organizacija RK Dob	20	9,30	pred avtobusno postajo Dob
61.	Osnovna šola Dob	3	9,30	pred avtobusno postajo Dob
62.	Cestno podjetje Ljubljana, obrat Domžale	8	9,30	pred obrat. Ljubljanska c. Dom.
63.	Elektro, obrat Domžale	6	9,30	pred obrat. Ljubljanska c. Dom.
64.	Krajevna organizacija Dragomelj	10	10	pred avtobus. postajo Dragomelj
65.	AE, obrat Pšata	18	10	pred obratom Pšata
66.	Ribogojnica Dragomelj	5	10	pred avtobus. postajo Dragomelj
Dne 29. IV. 1969				
67.	TOSAMA Domžale	50	6	pred tovarno TOSAMA na Viru
68.	INDUPLATI Jarše	80	6	pred tovarno Induplati Jarše
69.	Termit, kemični obrat Ihan	15	8	pred obratom Ihan
70.	AE, obrat prašičereja Ihan	30	8	pred obratom Ihan
71.	Krajevna organizacija RK Ihan	20	8	pred bivšo gostilno Tabor Ihan
72.	Mestna organizacija RK Domžale	60	8	pred upravo Napredek Domžale
73.	Skupščina občine Domžale	20	8	pred upravo Napredek Domžale
74.	Zavod za glasb. izobraž. Domžale	5	8	pred upravo Napredek Domžale
75.	Alko, obrat Domžale	3	8	pred upravo Napredek Domžale
76.	Cestno podjetje Domžale	10	8	pred upravo Napredek Domžale
77.	Dom počitka Domžale	2	8	pred upravo Napredek Domžale
78.	Služba družbenega knjig. Domžale	3	8	pred upravo Napredek Domžale
79.	Kreditna banka in hran. Domžale	3	8	pred upravo Napredek Domžale
80.	Gostinsko podjetje Domžale	5	9,30	pred upravo Napredek Domžale
81.	Občinsko sodišče Domžale	3	9,30	pred upravo Napredek Domžale
82.	Petrol servis Domžale	2	9,30	pred upravo Napredek Domžale
83.	PTT Domžale	6	9,30	pred upravo Napredek Domžale
84.	Remontno podjetje Domžale	5	9,30	pred upravo Napredek Domžale
85.	Slaščičarna Bistrica Domžale	3	9,30	pred upravo Napredek Domžale
86.	Stanovanjsko podjetje Domžale	2	9,30	pred upravo Napredek Domžale
87.	Podjetje Vodovod Domžale	3	9,30	pred upravo Napredek Domžale
88.	Avtomoto društvo Domžale	20	9,30	pred upravo Napredek Domžale
89.	Občinska gasilska zveza Domžale	10	9,30	pred upravo Napredek Domžale
90.	Zavod za otroško varstvo Domžale	4	9,30	pred upravo Napredek Domžale
Dne 30. IV. 1969				
91.	Krajevna organizacija RK Peče	20	6	pred trgovino v Pečah
92.	Krajevna organizacija Moravče	60	6	pred avtobusno postajo Moravče
93.	Rašica Moravče	15	7	pred avtobusno postajo Moravče
94.	Termit Peskokopi Moravče	15	6	pred avtobusno postajo Moravče
			6	pred avtobusno postajo Moravče
95.	Mizarska delavnica Moravče	5	6	pred avtobusno postajo Moravče
96.	Osnovna šola Moravče	5	6	pred avtobusno postajo Moravče
97.	NOVOPREM Kraše in Dole	10	6,30	pred avto. post. Kraše in Dole
98.	Krajevna organizac. RK Vrhpolje	13	6,30	pred avtobusno postajo Vrhpolje
99.	Gostišče Konjšek Trojane	5	8,30	pred gostiščem
100.	Krajev. organizac. RK Blagovica	60	8,30	pred avtobusno post. Blagovica
	z naselji: Trojane		8,30	pred gostiščem Konjšek Trojane
	Ožbolt		8,30	pred avtobusno postajo Ožbolt
	Cesnjice		8,30	pred šolo Cesnjice
101.	Krajev. organizacija RK Krašnja	30	9	pred gostilno v Krašnji
102.	Krajevna organ. RK Zlatopolje	10	9,30	pred avtobus. postajo Lukovica
103.	Krajevna organiz. RK Lukovica	30	9,30	pred avtobus. postajo Lukovica
104.	Cevlarska delavnica Lukovica	2	9,30	pred avtobus. postajo Lukovica
105.	Osnovna šola Brdo	5	9,30	pred avtobus. postajo Lukovica
106.	Krajev. organizacija RK Rafolče	30	10	pred gostilno Martinček Rafolče
107.	Krajev. organizacija RK Prevoje	30	10	pred gostilno Škarja Prevoje

Prevoz na transfuzijsko postajo v Ljubljano, Slajmarjeva 6 bomo organizirali z lastnimi prevoznimi sredstvi.

Občinski odbor RK Domžale

Delo mladih članov organizacije RK

Že dalj časa sodelujem v organizaciji RK, zato sem se tudi odločila, da nekaj napišem o našem delu.

Kot na vsaki šoli, smo tudi mi v začetku šolskega leta izvolili glavni odbor. Bila pa sem zelo presenečena, ko sem bila izvoljena za predsednico. Bila sem ponosna na izkazano za-

upanje, a še tisti hip me je postalo strah, ko sem pomislila na dolžnosti in naloge, vendar sem se takoj zavedala, da nisem sama, saj nas je veliko v odboru. Zato sem si mislila: »Delo in dolžnosti si bomo razdelili, pa bo.« In res je tako, predvsem tajnica Alma Sitar in blagajničarka Branka Frankovič sta

zelo prizadevni pri našem delu. Vsi naši sestanki potekajo po

določenem programu. Vedno imamo dosti dela. Največ se ustavljamo pri članarini ter pri prodaji raznih predmetov (pivnikov, balončkov itd.). Večkrat organiziramo tudi razne akcije, kot so zbiranje papirja, steklenic in kostanja. Med razredi tekmuje, kdo bo več zbral. Naša organizacija je tudi v stalni povezavi s PO, ki ji predse-

so danj osnovni pogoji družabnega življenja, najraje zbira v interesne grupe, kjer je možen tudi največji vzgojni efekt.

Pričakovati bi bilo, da se mladina v organizacijo, kot je RK, ne bo vključevala. Ta predpostavka temelji na oceni nekaterih faktorjev, češ da je organizacija RK le tista, ki deli pomoč in ki skrbi za socialno in zdravstveno ogrožene ljudi. Torej mladine ne bo, ker to ni organizacija, ki ima že uveljavljen družbeni status in kjer se lahko ambicije mladih realizirajo, kjer posamezniki dobivajo odgovornejše naloge, skratka, kjer čutijo realizacijo svojih zahtev, želja — svoje revolucije. Rezultati pa govore prav nasprotno. Mladi se vključujejo in se želijo vključevati ne samo v konkretne akcije, ki so bile organizirane, ampak tudi v samoupravne organe, konkretno v krajevne odbore RK.

Vzroki za delne neuspehe RK pri delu z mladino ležijo v tradicionalni napaki, zapiranju organizacije in organiziranju nečesa, ker se pač mora nekaj delati. Zato tu mladina ni hotela sodelovati, še manj pa, da bi sama organizirala dejavnost.

V skladu s spremenjenim odnosom delitve družbenih sredstev, bo prav tako nujno treba spremeniti sistem stimuliranja mladih delavcev, vajencev, študentov. V nizki stimulaciji (nizki oseb. dohodki, slabša delovna mesta, prenizke štipendije itd.) tiči eden od osnovnih vzrokov za pasivnost, neangažiranost, slabe medsebojne odnose in za konflikte, ki so seveda povezani tudi s problemom družine, pomankanjem volje in optimizma do premagovanja težav itd. Organiziranost mladine v RK je le eden od vzgojnih činiteljev naše družbe, ki lahko vpliva na mladega človeka. Sama vzgoja brez objektivnih pogojev pa je le skromen prispevek k socializaciji mladih ljudi.

Marjan Bolhar

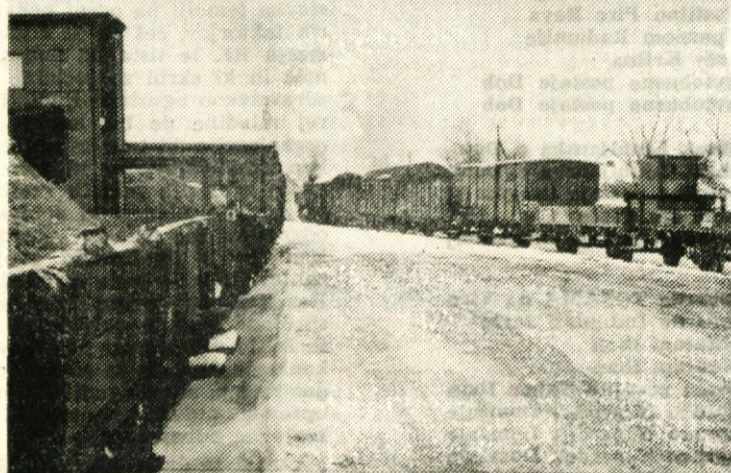
duje Milena Habjan. Že na prvem sestanku smo izvolili predstavnik RK Janka Baloha, ki prisostvuje vsem sestankom pionirske organizacije ter tako utrjuje vez med eno in drugo organizacijo. Tako bomo skupaj s PO sodelovali na natečaju JPI, ki je vsako leto.

Na kratko sem opisala delo organizacije RK na naši šoli, ki prav gotovo ni tako enostavno, kot bi kdo mislil.

Za uspešno delo se moramo v velikih meri zahvaliti tovarišici Irni Hribovšek, ki nam vedno in povsod pomaga.

Maja Bajec
OŠ Vencelj Perko
Domžale — 7. b. r.

Železniška proga od Ljubljane do Kamnika še ni za v staro šaro

Tovorni promet na domžalski železniški postaji je vedno večji. Dolgi tovorni vlački vsak dan dovažajo in odvažajo na stotine ton surovin in izdelkov. Proga v veliki meri razbremenjuje cesto, še posebno tudi v zimskem času

Ko sem v decembrski številki Poročevalca načel vprašanje razdelitve Domžal na dva dela in zastavil vprašanje, če ne bilo umestno razmisliti o možnosti povezave novejšega zahodnega dela Domžal s starejšim vzhodnim delom sem govoril le z vidika prizadetih, ki so primorani z dneva v dan skakati preko železniških tirov in pod tovornimi vagoni, če hočejo priti iz enega dela Domžal v drugi.

Na kompleks vprašanj s tem v zvezi sem dobil na občinski upravi v Domžalah pri tovarišu Stenovcu kaj presenetljiv odgovor. Kljub temu, da sodečivljam nagel razvoj našega občinskega središča mi precej odgovorov ni bilo znanih. Za tiste, ki jih to vprašanje zanima in ki jim bodo pojasnila nova, jih objavljamo.

Zaradi naraščajočega števila ljudi, ki se dnevno vozijo v Ljubljano bo postala kamniška proga v prihodnje znova pomembna in je le sreča, da se pri ukinitvi Kamničana (za potniški promet) niso hkrati odločili tudi za rušenje proge. Na kamniški progi kanijo vpeljati šino-bus. S tem bi se proga bolje izkoristila, obenem pa odpadejo vse variante in vsi predlogi za vse poti in ceste, ki naj bi jih na novo speljali v enaki ravni preko železniške proge. V postev bi torej prišli le sorazmerno dragi podhodi ali nadvozi.

Urbanistični načrt pravi dalje, da bodo pri Domžalah zgradili še preostali del deteljece. (Prva tretjina za odcep iz smeri Celja proti Kamniku je dograjena). V načrtu je, da bodo prvo dodatno deteljico zgradili ob obstoječi. Ta bi veljala približno 300 do 350 tisoč dinarjev. V nadaljnji fazi bi zgradili deteljico za odcep iz smeri Duplica proti Ljubljani in ob tem povezali novejši, severni del z Domžala-

mi. Za pristop na južno stran je v načrtu izgradnja podvoza pod zvezno cesto Ljubljana—Celje. Kot zadnjo bi gradili še deteljico za smer Ljubljana—Domžale. Ta četrti del deteljece bi bil zavoljo številnih rušenj obstoječih zgradb najdražji in bi veljal okoli 800 tisoč dinarjev. Občani bi si zaželeli lažje predstavljali, če bi videli načrt. Tega bodo spomlad razgrnili in dali v javne razprave.

Predlagano križišče pa je dobilo inačico v kompleksnejši ureditvi vprašanja. Povedati je treba takoj, da je v načrtu gradnja štiristezne ceste Domžale—Duplica (drugi pas bo, tako pravi načrt, potekal središče s sedanjim). Razumljivo je, da bo moralo pri tem mnogo hiš ob cesti biti žrtvovanih. Kdaj bo do tega prišlo, nihče ne pove. Morda se prelomnica tisočletja tisti datum, ki bi bil uporaben in realen.

Ta cesta bi se v Domžalah nadaljevala z Ljubljansko cesto. Križišče pri fotografiju Majheniču bi postalo sodobno in veliko, zato je v načrtu videti, da stoji to poslopje točno na sredji križišča. Torej žrtev, ki jo lahko napovemo. Morda že pred letom 2000.

Tudi cesta Rodica—Mengeš, ne bi bila priključena na cesto Domžale—Duplica, ampak bi potekala vzporedno z železnico in šla pod novim podvozom do Domžal. Kdo bo prvi hodil ali vozil po vseh teh cestah je preuranjeno govoriti. Prav pa je da načrti obstajajo, in da se tako urejuje celotno vprašanje urbanizacije Domžal in okolice.

V tem je odgovor. Z improviziranimi prehodi preko železniške proge ne bo nič. Vse, kar bodo ukrenili, bo sodobno in načrtno. Morda bo takrat, ko bo do tega prišlo, že Ljubljana se-

gala do Domžal. Takrat bo središče mesta morda na Jezici. Ali pa kje drugje. Takrat nas morda ne bo več med živimi. Toda tisti, ki bodo živeli, bodo živeli sodobno in varno.

Mi pa se podredimo tistim, ki razvoj načrtujejo in ki pri tem mislijo tudi na jutrišnji dan in ne samo na to, kje bi na črno gradili ali prišli bližje preko železniške proge.

Zahvala težkoatletom za lepo prireditvev

Dolgo je že, kar v športno področje javno ne posegam, vendar pa jih stalno zasledujem, tako doma kot na tujem.

O prireditvi »Revija borilnih športov«, ki je bila januarja v domžalski hali, pa sem se namenil napisati nekaj besed, posebno, ker med maloštevilnimi odraslimi gledalci nisem opazil dopisnika športne rubrike Občinskega poročevalca. Prosim ga, da mi to oprost.

Revija je bila nepozabna. Vsaj name je napravila najboljši vtis, in to zaradi poštenosti, skromnosti, izredne požrtvovalnosti in ne nazadnje strokovnih in organizacijskih sposobnosti nastopajočih in njihovih trenerjev.

Kar na treh prizoriščih oziroma blazinah hkrati so se odvijale borbe, ki so imele izključno propagandni namen. 60 nastopajočih od majhnih pionirjev do izkušenih asov je kazalo svoje spretnosti in moč v dviganju uteži, judu, jiv-jicu ter rokoborbi. Vse discipline je v razumljivem jeziku komentiral dolgoletni in izkušen predsednik Težkoatletskega kluba Ljubljana, Janko Grošelj.

Kaj me moti, da o teh ljudeh pišem?

Predvsem naši športniki. Opažoval sem jih pred nastopom in po njem. Niti eden ni izostal, zavedajoč se svoje pomembnosti, kar je tako značilno za nekatere športnike prav iz Domžal, katerih na prireditve sploh ni bilo.

Nekaj mladih, izstopajočih fantov je vseskozi dajalo silno pametne pripombe na račun težkoatletov. Najraje bi koga vrgel mednje na blazino. Atleti pa so jim potem zunaj dokazali, ko so jih ti fantiči prav izzivali, kaj so. Prezrli so jih, kot da jih ni in se molče umaknili.

Poleg Ljubljancev smo imeli priliko občudovati tudi naše rojake iz Prevoj kot dvigalce uteži. TAK Prevoje obstoja že sedem let, od vsega začetka ga

vodita Jože Primožič kot trener in Lojze Dolenc kot predsednik. Nič posebnega nista ta dva in tudi ne njihovih 13 članov, ki trikrat tedensko trenirajo in dvigajo svoja bremena kot žerjavi. Nič posebnega niso ti ljudje, le navadni kmečki in delovni fantje, o katerih se ne piše na prvih straneh. So pa pravi športniki, s srci, ki ne hlepijo za lovorikami in vendar so s svojo pridnostjo dosegli to čast, da jim je bila že trikrat poverjena organizacija mladinskega republiškega prvenstva v dviganju uteži. In če povem še to, da so leta 1967 dosegli na državnem prvenstvu 3. in 6. mesto, sem ponovno potrdil, da so to ljudje s športnimi srci. To pa so lahko le taki kot so Prevoječani, ko na enem treningu dvigne posameznik več kot deset ton! Pravi žerjavi s človeškimi srci.

Revija borilnih športov v Domžalah je bila izvedena izključno na pobudo tov. Jožeta Primožiča, ki je sam vodil vso organizacijo. Vso podporo pa je dobil pri občinski zvezi za telesno kulturo, predvsem še pri predsedniku tov. Pavlinu Zuletu.

TAK Prevoje ima stalne stike s TAK iz Celovca, s katerimi so imeli skupaj že več uspešnih nastopov.

Tov. Primožič razmišlja in ves gori za idejo, da bi po šolah uvedli vadbo v težki atletiki.

Občinska ZTKO sicer materialno podpira TAK Prevoje, vendar jim to ne zadošča. Nabavili so olimpijske ročke, ruske izvedbe, ki so zelo drage. Na podlagi uspehov so jim obljubili pomoč še: Papirnica Količevo, TOSAMA in Mlinostroj.

Rezultat težkoatletske revije v Domžalah pa je v tem, da se je v okviru Partizana sedaj formirala sekcija boksarskega kluba in naša dolžnost je, da moralno podpremo vsako skupino, ki želi biti aktivna.

Andrej Zajc

VPISOVANJE NOVINCEV V PRVI RAZRED OSNOVNE ŠOLE

Vpisovanje otrok v prvi razred osnovne šole bo na vseh šolah v občini Domžale v nedeljo, dne 23. februarja 1969 od 9. do 12. ure.

Starši naj pripeljejo k vpisu vse otroke, rojene leta 1962, pogojno pa bodo šole vpisovale tudi otroke, rojene januarja, februarja ali marca leta 1963.

K vpisu prinesite otrokov rojstni list ali izpisek iz rojstne matične knjige.

Komisija za šolstvo Sob Domžale

Pri poročilu o finančnem poslovanju sklada za razvoj otroškega varstva je podal uvodne misli Jakob ČERNE, ki je med drugim opozoril na porabo sredstev sklada v času njegovega obstoja ter na izvršena dela, ki jih je financiral sklad. Med drugim je trenutno v gradnji vrtcev v Mengšu za okoli 65 otrok, pred kratkim pa je bil odprt vrtec v Preserjah pri Radomljah. Iz poročila je tudi razvidno, kako so delovne organizacije izpolnjevale priporočilo občinske skupščine, da bi prispevale za gradnjo otroškovarstvenih ustanov. Za leto 1968 so to obveznost izpolnili le podjetja Mlinostroj, Universale, Lek in Stanovanjsko podjetje Domžale. Odbornik Franc ZABRET je opozoril na že sprejete sklepe DS, predvsem delovnih organizacij na območju Mengša, ki so bile pripravljene prispevati denarna sredstva za gradnjo otroškega vrta, če bi se ta gradil v Mengšu. Ker se ta želja uresničuje, naj bi omenjene organizacije tudi izvedle že sprejete sklepe svojih samoupravnih organov.

Pri obravnavi prečiščenega besedila statuta sklada za urejanje mestnih zemljišč je bilo na vprašanje Vinka OKRŠLARJA pojasnjeno, da se pri tem skladu že doslej vodita dva računa, in sicer eden ločeno za sredstva, ki jih vplačujejo občani v določenih krajih za urejanje mestnih zemljišč, in poseben račun, na katere se steka denar za pripravo in opremljanje mestnega zemljišča. Ker ta način ni bil določen tudi v statutu, so odborniki zahtevali ustrezno dopolnitev. Odbornik Jože KNEP je opozoril na že znano problematiko glede priprave in opremljanja stavbnih zemljišč. Ugotovil je, da gradbeni interesi ne dobe niti minimalno urejenega stavbnega zemljišča, kar povzroča, posebno zaradi cest in potov, velike nepravilne in negotovanja. Slavko MATIČIČ je v zvezi s tem opozoril na dva sistema oddajanja zemljišč, za katere se je odločila občinska skupščina v letu 1965, ker se je čutila močna težnja po pocenitvi stavbnih zemljišč. Glede na to je sklenila, da je mogoče oddati v določenih območjih zemljišče brez plačila komunalnega prispevka, vendar tedaj mora to območje samo poskrbeti za ceste in ostalo; drugi sistem pa zahteva za plačani komunalni prispevek tudi komunalno urejeno stavbno zemljišče. Po razpravi, v kateri so sodelovali še predsedujoči, ing. Janez MEŽAN, Mato SVOLJSAK, Zlato REPNIK, Andrej DRMAL in Slavko MATIČIČ se je skupščina odločila za eno od treh variant za upravljanje sklada, in sicer ga bo vodil upravni odbor, v katerega bo med drugim tudi devet prizadetih krajevnih skupnosti predlagalo po enega člana.

V nadaljevanju se je skupščina na predlog sveta za gospodarstvo prevzela poročilo za posojilo, ki ga bo obrtno podjetje NOVOPREM najelo pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje v Ljubljani za uvedbo nove proizvodnje.

Tudi podjetje SEMESADIKE v Mengšu si namerava z dodatno proizvodnjo vzreje ameriških kun na industrijski način zagotoviti trdnjša tla za svoj obstoj. V zvezi s tem je skupščina sprejela sklep, da najame del posojila pri republiškem skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij, ki ga bo prek enakega občinskega sklada prevzelo podjetje.

Nato je skupščina izglasovala soglasje za pripojitev Zavoda za gospodarsko propagando Domžale k trgovskemu podjetju »Napredek« Domžale s tem, da bo dejavnost, ki jo je opravljal zavod, ostala neokrnjena. Pri tem je predvsem mišljena organizacija sejmov, katero naj bi v bodoče prirejal trgovsko podjetje »Napredek« pod vodstvom posebnega prireditvenega odbora.

Kataster občinskih cest in njihovo vzdrževanje je bila naslednja točka dnevnega reda. Na predlog sveta za komunalne zadeve sta bili vanj vključeni še dve cesti IV. reda, čeprav so bile zahteve tudi za druge. Sicer pa je bil predlog katastra že v razpravi na sestanku predsednikov KS, kjer je bila predvsem razprava o dveh sistemih dodeljevanja sredstev za vzdrževanje cest KS. Po enem je odločilna dolžina cest, po drugem pa naj bi bila osnova obremenitev posamezne ceste. Ker je drugi sistem pravičnejši, bi ga bilo treba vpeljati, za to pa naj bi se pričele priprave že v tem letu. Vsi odborniki pa so se strinjali z dosedanjim enoletno prakso, da s sredstvi za vzdrževanje občinskih cest razpolagajo krajevne skupnosti in ne cestno podjetje, kot je bilo v navadi pred tem.

Naslednja zadeva je bila poročilo o delu štaba za zatiranje slinovke in parkljevke, ki sta se pojavili na območju KS Homec—Nožice in Prevoje—Šentvid. Po oceni znašajo stroški celotne akcije nad 14 milijonov starih dinarjev, od tega znaša škoda za ubite živali 4,7 milijona starih dinarjev, ki je bila lastnikom ubitih okuženih živali v celoti povrnjena, razen za ubito telico, ki je prenesla bolezen na širše območje naselja Nožice, ker se njen lastnik ni držal preventivnih ukrepov, ki jih je podvzel štab. S hitrim in učinkovitim ukrepanjem in organizacijo, ki jo je izvedel štab, je bila preprečena večja gospodarska škoda. Ker so se nekateri člani štaba in določene organizacije v akciji posebno izkazali, bo skupščina izdala tem še posebno pismeno priznanje.

Sneg je v začetku februarja dal tudi Domžalam novo podobo. Zapadlo ga je 65 centimetrov, to je toliko kot že dolgo ne. Le škoda, da je začel padati takrat, ko se je spet začel pouk na šolah

Brez razprave je bil nato sprejet odlok o hišnem redu in sprememba odloka o obratovalnem času organizacij, katerih razporeditev delovnega časa ima javen pomen. Svetu za gospodarstvo pa je bilo dano pooblastilo, da s sodelovanjem pristojnih občinskih služb opravlja za skupščino strokovne zadeve in ji daje predloge za izvedbo zakona o obveznem sprejemanju pripravnikov in urejanju pripravništva v SR Sloveniji.

V imenu komisije za volitve in imenovanja je Rajko RAD-MELIČ predložil skupščini njene zaključke in predloge. Skupščina jim je soglasno sprejela in imenovala s 1. 2. 1969 Jožeta KREVSJA za vršilca dolžnosti komandirja Postaje milice v Domžalah; razrešila je Franca Rogliča in Staneta Skoka, ki jima je potekel mandat članstva v svetu Delavske univerze Domžale in za nadaljnjo dveletno mandatno dobo imenovala v ta svet Franca ROGLIČA, Vinka MAZIJA in Milana FLE-RINA; imenovala je ing. Andreja ČEKADA za vršilca dolžnosti direktorja STUGŠ Domžale in v upravni odbor sklada za ureditev ceste Želodnik—Moravče imenovala še Janeza OTRI-NA. Ponovno je bil pred skupščino tudi zahtevek Slavka MATIČIČA, da se ga razreši dolžnosti načelnika oddelka za gospodarstvo in finance. Z večino glasov so odborniki sprejeli sklep, da se ga z 28. 2. 1969 razreši položaja načelnika, medtem ko bo o razrešitvi delovnega razmerja sklepal organ samoupravljanja v občinski upravi. V zvezi s tem je sprejela skupščina tudi ustrezne zaključke, ki zadevajo njeno komisijo za družbeni nadzor in upravo javne varnosti v Ljubljani.

Odborniki so se nato zedinili še glede priprav in sklica zborov volivcev, na katerih bodo volivci med drugim obravnavali tudi proračun občine za tekoče leto. Pri »vprašanjih in predlo-

gih odbornikov« je ing. Igor PAPEŽ seznanil odbornike z dejanskim stanjem v zvezi z govoricami o likvidaciji obrata Lek v Mengšu.

Dejansko tu ne gre za likvidacijo tega obrata, pač pa za vprašanje, na katero območje naj se prenese dejavnost matičnega podjetja, ki je sedaj v Ljubljani. Za to obstajata zaenkrat dve enakovredni lokaciji, od katerih je ena v Mengšu.

Republiški poslanec ing. Lado SIMONČIČ je tudi na tej seji seznanil odbornike z dejavnostjo republiške skupščine oziroma njenih zborov po vprašanju spremembe ustave ter nakazal nekatere rešitve, o katerih naj bi odborniki na naslednji seji skupščine povedali svoje mnenje.

Tudi pot do črpalk domžalskega vodovoda je bila skoro neprehodna. Uslužbenec VODOVODA tov. Kovač se je le s težavo prebijal do njih, da bi nam zagotovil neovirano preskrbo z vodo

Rezervat za novo cesto dolga 30 kilometrov

Variant za novo hitro cesto je več, zato obsega tudi rezervat precejšen kompleks ozemlja od Dragomlja do Trojan. Nihče ne ve, kdaj bo trasa dokončno določena, zato gradbenih dovoljenj na tem območju zaenkrat ne izdajajo. To pa bo zavrglo gradbeno dejavnost v domžalski komunici za približno 40 odstotkov.

V zadnjem času je pogovor o hitri cesti, ki naj poveže Sentilj preko Maribora, Celja in Ljubljane z Gorico in Italijo, tista tema, o kateri se največ govori med ljudmi in na najvišjih političnih in gospodarskih institucijah. Odkar vemo, da bo del finančnih sredstev za gradnjo te ceste prispeval tudi mednarodni fond, je dobila uresničitev dela tudi nov prizvok.

Povedali smo že, da poteka rezervat od Dragomlja do Trojan, to je po daljši diagonali naše komune, zato smo obiskali na občinski upravi Domžale referenta za komunalne in gradbene zadeve tovariša Stenovca in ga prosili za razgovor. Vprašan, ki smo jih zastavili tovarišu Stenovcu, je bilo več, če pa jih strnemo, smo želeli naslednja pojasniti:

— Katero območje je za hitro cesto rezervirano?

— Ali se omejuje rezervat le na traso hitre ceste?

— Kaj bo s poslopji, ki so — ali bodo — na bodoči trasi?

— Kdaj bodo pričeli z gradbenimi deli in končno, koliko bo veljal kilometer nove, sodobne ceste?

V časopisih je bilo v zadnjem času mnogo govora o hitri cesti, ki bo potekala tudi preko občine Domžale, je rekel tovariš Stenovec, in nadaljeval: v našem primeru gre za štajerski krak, kakor ga imenujejo projektanti, ki imajo nalogo projektirati celotni sistem hitrih cest v Sloveniji. Premajhna finančna sredstva in premalo projektantov pa onemogoča, da bi lahko izdelali vse projekte hitrih cest v Sloveniji v nekaj letih, zato so se odločili, da bodo delali po etapah in dali prednost najbolj perečim odsekom in se prilagodili finančnim zmogljivostim investitorja.

Kje bo potekala hitra cesta je za vse nas zelo zanimivo vprašanje. Trase, po številu jih je več, so v glavnem znane, toda iz merila 1:50.000 ni mogoče razbrati, preko katerih parcel bo nova cesta dejansko potekala. Upoštevati je treba dalje, da bodo pri trasiranju upoštevali oblikovitost in trdnost terena in druge faktorje, zato še lahko pride do sprememb. Rezervat je na kritičnih mestih precej širok, že sedaj pa predvideva projekt več variant zato, da bo reševanje trasiranja olajšano. Vsi predvideni pasovi so zaščiteni

in na tem območju nihče ne dobi gradbenega dovoljenja. Omenili smo, da so zaščitni pasovi ali rezervati precej široki, ker se ob najmanjši korekturi pri trasiranju tako velikega objekta bistveno spremeni potreba po prostoru. Vse tehnične zahteve na novi cesti so zelo velike, (velike krivine, majhni vzdolžni padci, prečni profil ceste je zelo širok posebno na tistih mestih, kjer so nasipi ali useki in povsod tam, kjer so podvozi drugih — sedanjih — cest ter privozi na novo cesto). Graditelji bodo morali računati na prestativte potokov, na regulacijo rek in na rušenje vseh tistih objektov, ki bodo na ozemlju, po katerem bo tekla nova hitra cesta. Kdo bi še lahko predvidel vse tisto, kar bo potrebno urediti, predno bodo lahko pričeli z gradnjo same ceste, zato je razumljivo, da bodo gradbeni stroški za novo cesto zelo, zelo visoki. Tovariš Stenovec je pripomnil, da je precej ceneje porušiti tudi novo zgradbo, kakor zavoljo nje spreminjati traso, in cesto morda celo podaljšati.

Zato, kjer bodo terenske meritve pokazale najbolj ugodne pogoje za novo cesto, tam jo bodo gradili, pa četudi bi morali zato porušiti kakšno hišo, gospodarsko poslopje ali celo skupino hiš. Vse to pa sedanjih lastnikov tistih stavb, ki jih bodo morali porušiti, ne bo kdove kako prizadelo, ker bodo dobili vse plačano. Drugače bo s tistimi, ki so gradili brez ustreznih dovoljenj. V njihovih primerih bodo na dan »x« brez hiš. In nihče jim ne bo poskrbel za nadomestila.

Črni graditelji je v naši komunici kar precej, pa so sklenili na občinski skupščini in na svetu za komunalne zadeve, da bodo znova pregledali vse črne gradnje glede na lokacijo po urbanističnem programu in načrtu, povezano z urbanističnim redom, ki ga je treba uveljaviti, ter da bodo lastnikom teh stavb predlagali eventuelno legalizacijo. V primeru, da komisija, ki bo to delo opravila, z lastniki ne bo dosegla sporazuma oziroma da lastnik objekta, zgrajenega brez dovoljenja ne bo pristal na določene pogoje, potem bo zanj na kritični dan »x« hudo neprijetno.

To je ob enem razlog, zakaj na področju, rezerviranem za cesto, ne izdajajo dovoljenj za gradnjo. Teh naš urad, je naglasil tovariš Stenovec, ne bo izdajal, vse dokler tudi mi ne bomo vedeli za dokončno traso. O delu komisije in o izdajanju dovoljenj pa bo občinska uprava svoje občane podrobneje sproti obveščala.

Naši organi se sami zanimajo zato, da bi bil rezervat čimprej zožen na minimum, toda obsež-

nost del je tolikšna, da tudi pri res pospešenem delu dokončni načrt še ne bo prav kmalu v naših rokah. Povezano z gradnjo hitre ceste zajema rezervat namreč še napeljavno novega elektrovoda visoke napetosti 220 KV ali celo 380 KV preko naše komune. V vidu imajo tudi gradnjo plinovoda in naftovoda in morda še česa, kar nam sedaj še ni znano. Za vse te napeljave je treba zagotoviti prostor, žal pa ta rezervacija zavira gradbeno dejavnost, ki bo zato zastala morda tudi za 40 %. Izdajanje gradbenih dovoljenj za to področje mora biti usklajeno s programskimi elementi urbanističnega programa. To morajo upoštevati tudi naši občani, ki želijo graditi in svoje želje prilagoditi opisanim okoliščinam. Prav je, če se graditelji odločijo zaenkrat za gradnjo na tistih predelih, ki so po urbanističnem načrtu predvideni za gradnjo stanovanjskih hiš. Informacije o tem in o teh možnostih dobijo zainteresenti pri Stanovanjskem podjetju Domžale. Kdor želi zidati na takšnem območju, ki ni posebej obdelano in za katerega se ne predvideva izdelava zazidalnega načrta, ta naj se o legalni možnosti gradnje informira pri Projektivnem biroju Kranj, ki ima za naše občane uradne ure vsa-

ko sredo od 9. do 16. ure na Stanovanjskem podjetju v Domžalah, Kolodvorska ulica 6/I — nasproti železniškega kolodvora v Domžalah.

Ko nam je tovariš Stenovec pokazal prvotni načrt hitre ceste, smo našli na štajerskem kraku kar 15 deteljic. Na območju domžalske komune so predvidene tri take detelje in sicer na Trojanah, pri Krašnji ter tretja, ki je tudi zadnja do Ljubljane, neke med Pevojami in Domžalami. Pripomniti pa moramo, da je projekt, katerega nam je pokazal tovariš Stenovec, že zastarel in danes ne velja več.

Cestni sklad SR Slovenije predvideva, da bodo načrti za gradnjo hitre ceste prek naše občine gotovi v letu 1970 ali 1971. Izpolnitev te obljube pa je odvisna seveda od razpoložljivih in zagotovljenih finančnih sredstev ter od dela proktantov. Eno pa je gotovo. Po zadnjih sklepih republiške skupščine se bo delo na dveh odsekih hitre ceste začelo že letos spomladi. Za ta dva odseka, eden v smeri od Maribora preko Celju, drugi pa od Vrhnike do Razdrtega, so sredstva že zagotovljena. To pa je vzpodbudno in nas krepi v prepričanju, da bodo tudi drugi odseki kmalu prišli na vrsto.

O. L.

Občni zbor jamarskega kluba »Simon Robič-Ivan Sešek« Domžale

26. januarja je imel domžalski jamarski klub v Jamarskem domu na Gorjuši svoj redni občni zbor.

Poleg članov in prijateljev kluba so se občnega zbora udeležili predsednik društva za raziskavo jam Slovenije dr. France Habe, častni predsednik društva dr. Valter Bohinec, predsednik turističnega društva Domžale dr. France Gašperin, predstavnik univerze iz Ljubljane dr. France Osle in zastopniki sosednjih jamarskih klubov.

Naj navedem nekaj zanimivosti iz poročila predsednika kluba Staneta Stražarja o delu kluba v letu 1968:

»Na področju raziskovalnih del smo organizirali ekskurzije v Ihanščico nad Ihanom, Mačkovec, Majčevo jamo, Vetrnico pod Kračami in Miševo jamo.

Ihanščico smo izmerili in zanj izdelali načrt. Stiri zahtevne akcije smo organizirali v Majčevo jamo. Pri tem so nam pomagali tudi domačini iz Javoršice in Vrhpolja pri Moravčah. Pri teh raziskavah smo dosegli lepe uspehe, saj je jama globoka okoli 150 m in dolga blizu 500 m, vendar jama še ni dokončno izmerjena in zrisana. V njej so še neraziskani rovi in prepadi, v katere še nismo prodrli. Pri eni zadnjih akcij v jami sta sodelovala znana alpinista Tone Škarja in Metod Hu-

mar, oba znana iz himalajske odprave. Najdlje je prišel Škarja, ki je prečkal 60 m globoko brezno in prišel po rovu še 80 m daleč, do ponovnega brezna. Dno jame sta raziskala Lojze Stražar in Franci Brojan, ki sta prešla ca. 400 m rova. Vendar Majčeva jama še zdaleč ni vsa raziskana, prav zaradi svoje obsežnosti in težavnosti.

S prostovoljnimi delom smo pomagali pri arheoloških izkopavanjih v Babji jami. Izkopavanja je vodila ljubljanska univerza pod vodstvom dr. Franca Osleta. Najdbe so potrdile, da je v tej jami živel pračlovek. To je prva takšna jama, odkrita na našem področju.

Raziskovali smo tudi Železno jamo z namenom, da bi jo povečali in organizirali pri njej dežurno vodniško službo. V tej jami smo obnovili skoraj polovico stare dotrajane kableske instalacije. Izpopolnili smo razsvetljavo, izdelali nove železne mostove in betonske stopnice do zgornjega levega rova. S tem smo pot podaljšali do tako imenovane »prižnice«. Tudi v »Gusteljnovem« rovu so se dela nadaljevala. Vrtali smo s kompresorjem in odstranjevali material. Ta dela bi bilo treba končati v zimskem času, če hočemo, da bo jama spomladi že sposobna za obisk. Zanimanje za Železno jamo je vse večje, pričrnan

pa sem, da se bo obisk, ko bo jama dokončno urejena, še povečal. Le škoda, da je voda, ki je zalila jamo 15 m visoko, napravila precej škode.

Spomladi smo dokončali tudi novo cesto na južni strani doma. S tem smo omogočili motoriziranim turistom lažji dostop do doma.

V njem smo dogradili velike klubske prostore in povečali teraso. Za sedaj je še vse v surovem stanju. Začeta dela pa bo treba čim prej dokončati, da bo dom dobil še prijetnejšo obliko.

Ker bo dom potreboval tudi stanovanje za upravnika, smo dom dvignili. Tudi vse ostrežje je novo. Tako kot vrsto let nazaj, smo tudi lani organizirali turistično-kulturno prireditev »ADAM RAVBAR«. Po zaslugi izvajalcev in jamarjev, ki so poskrbeli za gostinske usluge in zaradi lepega vremena, smo imeli s prireditvijo lep uspeh. Za vse člane kluba in sodelavce smo organizirali izlet v Logarsko dolino.

Organizirali smo tudi svečano akademijo v počastitev občinskega praznika 27. julija v delavskem domu na Viru. Poleg borbenih pesmi je zbor izvajal tudi »Janičarja« skladatelja Matije Tomca in odlomek iz Verdijeve opere »Nabucco«. Ob spremljavi domžalske godbe, sta obe kulturni prireditvi, Adam Ravbar in akademija lepo uspeli. S temi besedami je končal svoje poročilo tovariš Stane Stražar.

Poleg akcij, ki jih je v svojem poročilu navedel predsednik, so člani kluba v sodelovanju s foto-kino klubom Domžale, sekcijo »Mavrica« iz Radomelj posneli tu jamarški film o Železni jami.

Na filmu je poleg Železne jame prikazan tudi del zanimive poti od Trzina prek Domžal, mimo Doba in Gorjuše, prav do jame. Film je zares zanimiv in kvaliteten, zato je sekciji »Mavrica« iz Radomelj treba zares iskreno čestitati.

In morda še ena zanimivost iz poročila. Vse delo je bilo

opravljeno prostovoljno in brezplačno in koliko je bilo teh ur, zares škoda, da ni bilo nekoga, ki bi vodil statistiko o tem. Zares aktivnost tega prizadevnega kluba je bila izredna, saj to lahko vidi vsak, kdor pride v bližino doma na Gorjuši. Ni skoraj dneva, da ne bi kdo od prizadevnih jamarjev prijel za kramp, lopato ali drugo delo. Tu bi se lahko marsikatera organizacija in društva lahko naučila, kaj zmore majhen aktiv, ki ga družijo sloga, idealizem in delavnost.

Občni zbor je pozdravil tudi predsednik Društva za raziskavo jam dr. France Habe, ki je poudaril, da je domžalski jamarški klub eden najbolj delavnih klubov v Sloveniji. Čeprav društvo nima denarnih sredstev, s katerimi bi pomagali klubu, je obljubil, da bo poskrbel za to, da bodo dobili opremo, da bodo tako lažje raziskali doslej še ne dovolj odkrite podzemске jame. Pomoč pri akcijah jim je obljubil tudi prof. France Planina, predstavnik Ljubljanskega jamarškega kluba, ki je ob tej priliki pokazal tudi nekaj prelepih posnetkov naših podzemskih jam.

Morda še ena zanimivost. Gospodar Gustel Orehek je namreč poročal, da je v preteklem letu obiskalo Železno jamo 1350 obiskovalcev, kar je precej več kot leto poprej.

Člani kluba so sklenili, da ostane še leto dni v celoti stari odbor s predsednikom Stanetom Stražarjem na čelu.

Skoraj bi pozabil. Občni zbor je pozdravil eden najstarejših aktivnih jamarjev, častni predsednik profesor dr. Valter Bohinec, o izkopaninah v Babji jami je pa poročal dr. France Osole, ki je vodil raziskovanja. Več o teh raziskovanjih bomo verjetno lahko brali v eni izmed prihodnjih števil, v imenu Turističnega društva Domžale pa dr. Franc Gašperin, ki jim je pri nadaljnjem delu zaželel še veliko uspehov.

T. Ravnikar

S Homca

Tri stvari tarejo nas Homčane in te so:

Leseni homški most čez Kamniško Bistrico, ki veže Homec z bližnjimi Radomljami in preko katerega pešači vsak dan veliko ljudi, predvsem pa tudi šolski otroci. Ta most jemlje slovo in ga bo prva večja voda odnesla. Mnenja sem, da bi morali biti za obnovo tega mostu zainteresirani obe krajevni skupnosti. Most sedaj že tako visi, da je v nevarnosti celo pešec, ki se upa čezenj. Upamo, da se bodo odgovorni le spomnili pravočasno in ga obnovili, že zaradi tujcev, ki potujejo tod mimo v Arboretum.

Križišče pri gostilni »Repanšek« na Homcu je postalo živ-

ljenjsko nevarno. Saj ni nikjer več nobenih znakov ob cesti. Promet je pa zelo živahen. Nujno bi bilo treba, da se organ, ki je dolžan skrbeti za varnost prometa, le odloči in postavi tako zelo potrebne prometne znake. Saj se zbira na tem križišču vsak dan sto šolskih otrok, ki čakajo na prevoz proti Domžalam in Kamniku. Z ukinitvijo vlaka bi morali Homčani misliti na ureditev avtobusnega postajališča na Homcu. Potem bi avtobusi tudi raje ustavljali na Homcu. Tako pa se sedaj nima jo kam umakniti. Oba šolska avtobusa sedaj pristajata za združnim domom. To mesto bi bilo treba preurediti v avtobusno postajo in ga primerno utr-

dit, saj je sedaj vse razrito od avtobusnih koles. Da pa je bila nekdanj avtobusna postaja na Homcu, nas bridko spominja le še zarjavela tablica, pribita na električnem drogu.

Trgovina ali bolje poslovalnica »Napredka« posluje na Homcu v zelo slabih pogojih. Lokal je brez ogrevanja in prodajalke pošteno zebe. Po raznih intervencijah se jih je le nekdo usmi-

lil, zabil z deskami zgornja okna in napravil nov prag pred trgovino. Prav bi bilo, da se že enkrat uredi prostori nad trgovino, ki bi lahko služili svojemu namenu. Te prostore bi nujno rabila mladina, pa tudi ostale družbene organizacije s krajevnostjo na čelu. Saj nimajo niti enega lokala, kjer bi se lahko shajali ter imeli seje in sestanke.

Vodnik

Varstvo za šoloobvezne otroke tudi v Domžalah

Ze dolgo smo ugotavljali, da je zaposlenost obeh staršev in s tem v zvezi neurejeno varstvo otrok takih družin vzrok za slabe šolske uspehe, pa tudi za druge spodrsiljaje, ki jih pri naši mladini vedno pogostejše ugotavljamo.

Da bi vsaj delno odpomogli takemu stanju, smo v naši občini že pred leti ustanovili varstven oddelek pri osnovnih šolah v Mengšu in v Radomljah. Vzrok je bil poleg potrebe tudi v tem, da so bili v teh dveh šolah na razpolago potrebni prostori, medtem ko jih drugod, posebnost v Domžalah, kjer je bila že ves čas potreba za takimi prostori največja, ni bilo.

S spremembo stanja v usnjarski šoli pa se je tam sprostilo nekaj prostorov nekdanjega internata, s tem pa se je ponudila priložnost, da tudi v Domžalah ustvarimo pogoje za organizacijo takih oddelkov. V ta namen sta se obvezala obe domžalski šoli in sklenili z upravo Doma pri STUGS dogovor za najem ustreznih prostorov za dva oddelka varstva, in to za učence nižjih razredov obeh dveh šol.

En oddelek je organiziran za dopoldansko izmeno, drugi pa za popoldansko, učenci v teh oddelkih pa bodo dobili v kuhinji doma celotno kosilo in malico. Varstvena oddelka sta bila odprta 10. t. m. in že v začetku se je vanju prijavilo skoro 50 otrok. Starši plačajo za otroke samo ceno prehrane, vse drugo pa krije teleljna izobraževalna skupnost iz svojih sredstev, enako kakor za istovrstne oddelke v Mengšu in Radomljah.

V varstvenem oddelku so otroci od 8. do 17. ure, vmes bodo seveda obiskovali šolo, v oddelku pa bodo pod strokovnim vodstvom napravili vse domače naloge in se čim več tudi naučili, seveda pa je poskrbljeno tudi za razvedrilo in sprostitve.

Ta dva oddelka sta velika pridobitev našega šolstva. Zelimo, da bi tudi starši pravilno ocenili njihov pomen in jima svoje otroke brez skrbi zaupali. V začetku se sicer srečujemo še z nekaterimi težavami, vendar smo prepričani, da jih bomo že v kratkem premagali.

F.

50 let skupnega življenja

V soboto, 25. januarja 1969 sta si Rozalija in Jernej Poljanšek po 50 letih ponovno obljubila zakonsko zvestobo. Na njenih obrazih je sijala dobrotna in vitalnost, besede pa so izražale še mnogo življenjskih načrtov, čeprav je skupna pot, ki sta jo prehodila, zahtevala najtežje žrtve ter samoodpovedi.

Slavljenec Jernej se je rodil 3. avgusta 1892 v Sovinji peči. Med I. svetovno vojno je nosil vojaško suknjo kar 10 let. Ko se je vrnil, se je leta 1919 poročil s slavljenko Rozalijo, ki se je rodila 1890 v zavedni slovenski družini v Zlatem Polju.

Jerneju in Rozaliji se je rodilo 9 otrok, za katere sta žrtvovala vse svoje bistro.

Poljanskova domačija je prav gotovo ena tistih, ki je za NOB žrtvovala vse, kar je bilo najdražje. Leta 1942 so jo Nemci požgali, vendar jim je v tej hudi nesreči uspelo pobegniti v partizane. Okupator ju je nato zajel in odpeljal v koncentracijsko taborišče, kjer sta okušala vse grozote cinizma in nasilja.

Vseh pet sinov in štiri hčere so odšli v partizane, kjer so

se izkazali kot hrabri borci in zvesti tovariši. V tem času so sovražnikove krogle iztrgale iz družinskega kroga si a Andreja in Janeza, sin Ivan pa je umrl za posledicami naporov v vojni takoj po osvoboditvi. Kljub vsemu sta našla slavljenca dovolj poguma, pričela sta graditi življenje znova ter si ustvarila dom, v katerem vsi njuri svojci in prijatelji najdejo toplo človeško roko.

Ob spoštljivem jubileju so jima predsednik Skupščine občine Domžale Jož Pogačnik, predsednik ZZB NOV občine Domžale Alfonz Avbelj in mnogi gostje iskreno čestitali, se jima zahvalili za vse, kar sta žrtvovala in zaželeli še mnogo zdravih, srečnih in zadovoljnih let skupnega življenja.

darilo so kasneje izročili tudi oskrbovanki Tereziji Mošek, ki je že vrsto let priklenjena na bolniško posteljo. Od veselja so ženicam polzele solze sreče po licih, kar je tudi razumljivo, saj malokatero vodstvo podobnega doma posveča toliko skrbi svojim oskrbovancem, kot prav vodstvo mengeškega Doma počitka z ravnateljem Francem Sinkom na čelu.

Da bi kaj več izvedel o življenjski poti teh ženic, sem jih čez nekaj dni ponovno obiskal. Ni mi bilo treba dolgo čakati, kajti o mojem prihodu jih je že prej obvestil ravnatelj doma. Zares sem jih obžudoval, kako so še krepke in živahne, ena bolj kot druga.

Najprej sem se pogovarjal z najmlajšo izmed štirih jubileantk, to je Franciško Smole, rojeno Skubic, ki je bila rojena 20. januarja v Lipoglavu pri Grosupljem. Osnovno šolo je obiskovala v Lipoglavu. Kmalu potem, ko je zapustila šolske klopi, je odšla k bratu, ki je bil dekan v Ribnici in mu je tu gospodinjala do svojega 42. leta. Pot jo je kasneje vodila v Zagreb, kjer se je spoznala s pokojnim možem Melhiorjem, ki je bil finančni preglednik. Pri bratu se je navadila dobro kuhati, zato se je oprijela tega poklica in je bila kuharica v Zagrebu. Poročila se je leta 1927, vendar v zakonu nista imela otrok. Iz Zagreba jo je pot po sedmih letih vodila v Beograd, kjer je imela svojo menzo. V Beogradu sta z možem prihranila toliko denarja, da sta si pred drugo svetovno vojno na Gornjem Viru zgradila hišico. Ker je bil mož finančar, se je tudi hišice prijelo domače ime »Pri finančarju«. Bila je skromna in varčna, obrniti je znala vsak dinar. Tudi iz zemlje, ki je na Količevem peščena, je znala iztržiti kak dinar, saj je imela pri hišici majhno vrtnarijo. Mož ji je umrl 1942. leta. V Domu počitka je sedaj že pet let in pravi, da ji je tu bolj všeč kot doma, saj pravi, da se ji zdi, kot bi bila na zdraviljenju. Pa tudi dolg čas ji ni, kot ji je bilo doma, kjer je živela sama po moževi smrti.

Občudoval sem njen spomin. Niti najmanj ji ni bilo treba pomisliti, da bi se spomnila kakšne letnice ali dohodka, vse je tako pripovedovala, kot bi se zgodilo včeraj.

Druga jubileantka, Leopoldina Vertelj, rojena Tomšič, je bila rojena 13. junija 1878, torej v letu, ko je avstrijska soldateska zasedla Bosno in Hercegovino. Rojena je bila v Sodražici na Dolenjskem nadučitelju Stefanu. Verjetno je bila že od nekdaj navada, da so učitelji premotali domovino podolgem in počez. Tudi oče je tako potoval iz kraja v kraj. Iz Sodražice v Stari log na Kočevskem, kasneje pa v Ribnico na Dolenjskem. Tudi ona se je posvetila učiteljskemu poklicu. Učiteljske je obiskovala in končala v Ljubljani, službovala pa v Ribnici,

Velikih Laščah, drugih krajev pa se ne spominja več. Mož je bil po poklicu geometer. Tu v domu je bila že nekajkrat, sedaj je pa zopet tu od aprila preteklega leta.

Na učiteljska leta jo v splošnem vežejo lepi spomini in je bila zadovoljna v tej službi. Tudi tu v domu je rada in se dobro počuti.

Najbolj živahna od vseh pa je bila prav gotovo Lucija Lapajne, rojena Javornik, ki je poleg Terezije Mošek najstarejša oskrbovanka, saj je bila rojena 6. decembra 1877. leta v Starem apnu pri Skocjanu na Dolenjskem. Vse te starke so bile navajene trdega dela in niso mislile na starost. Lucija je hodila v šolo v Skocjan. Vsa leta je preživela tu. »Res so bili tu hribi, toda bilo je veliko bolj zdravo kot tu v Mengšu, ko je tolikokrat megla, ki je pri nas ni bilo,« je potarnala ženica in se hudovala nad tem.

Mož je bil po poklicu čevljar. Doma je bil iz Idrije. V zakonu so se jima rodili štirje otroci.

Tu v domu je sedaj pol leta in hčerka jo je v tem času že nekajkrat obiskala, pričakuje pa jo spet v velikih šolskih počitnicah.

Je še vedno zelo živahna, saj še sedaj zabava druge oskrbovance v svoji sobi. Pravi, da je pisala tudi spomine iz svojega dolgega življenja, poslala jih je celo v Kmečki glas, toda na objavo je čakala zaman. Se vedno rada prebira časopise, najbolj ji je pa seveda ostal pri srcu Kmečki glas.

Je in piše vse rada, le zdravil se brani. Nikoli jih ni jemala in so ji tudi sedaj odveč.

»Veste, zadnjič, ko ste nas obiskali in so godci zaigrali poskočne polke in valčke, bi se najraje še kar zavrtela, če me ne bi bilo sram, doma bi to prav gotovo storila, tu mi je pa bilo preveč nerodno,« je modrovala.

Za konec mi je zapela pesmico, ko je že odhajala: »Stara sem ratala, delat ne morem, godci zagodejo, plesat pa pojdem.« Zares malo je tako živahnih ženic, kot je prav Lucija, ki bi ji prisodil komaj 75 let.

»Čeprav sem se težko privadila na red, sem tu v domu vseeno zadovoljna, kajti vodstvo poskrbi, da nas večkrat obiščejo godci in pevci, kar je staremu človeku v veliko veselje,« je končala svoje misli ena najboljša živahnih 90-letnic.

V domu pa je še ena oskrbovanka, in sicer najstarejša, saj je rojena 13. oktobra 1872. leta. Doma je iz Šmarce pri Kamniku, vendar od nje na žalost nisem mogel dobiti nikakih podatkov. V domu je že od leta 1965.

Prepričan sem, da bodo ženice ob tako skrbni negi kot jo uživajo v tem domu, dočakale še dolgo vrsto let, kar jim iz vsega srca tudi želim.

Tone Ravnikar

Redek jubilej v Domu počitka v Mengšu

Pred dnevi so imeli v Domu počitka v Mengšu redko slovesnost. Ena izmed oskrbovank, Franciška Smole, je namreč praznovala 90-letnico. Ona pa niti ni najstarejša oskrbovanka v tem domu. Leopoldina Vertelj bo junija izpolnila 91 let, Lucija Lapajne v mesecu decembru 92 let, Terezija Mošek pa v oktobru 97 let.

Temu lepemu jubileju je uprava doma posvetila posebno pozornost, saj je pripravila uspel kulturni večer, na katerem sta sodelovala ansambel Pavla Kosca in moški pevski zbor upokojencev iz Domžal. Pa tudi sicer uprava doma skrbi za to, da oskrbovance večkrat obiščejo učenci osnovne in glasbene šole iz Mengša, pevci in instrumentalne skupine. Vendar, ta večer je bil posvečen temu redkemu jubileju, kot je poudaril v kratkem nagovoru ravnatelj doma Franc Sink. Za njim je spregovorila še oskrbovanka Anica Pavlič.

Zares težko najdeš trojico tako krepkih ženic, ki so se poleg drugih oskrbovancev zbrale k tej proslavi v dvorani doma, kjer se tudi sicer večkrat zbirajo, prebirajo knjige, gledajo

televizijski program in podobno. Vse tri ženice so imele pripete na prsih šopke. In kako so z veseljem spremljale program, namenjen njim, pa najsi bo to poskočnim višam ansambel Pavla Kosca s pevcema Terezijo Križnik in Janezom Grčarjem, ali pa pesmim, ki jih je zapel moški zbor upokojencev pod vodstvom Staneta Habeta, z veseljem pa so prisluhnile tudi okroglim pesmicam Valentin Vodnika, ki jih je recitiral Tone Ravnikar. Zopet so se jim zaiskrile oči, ena od njih je dajala celo z nogo takt, ko so godci igrali.

Tudi drugi oskrbovanci so pozorno spremljali program in marsikdo si je ob prelepi pesmi obrisal solze, ki so mu nehote spolzele po licih, pa čeprav je bil v mladih letih krepak možak. Pesem ga je namreč spominjala mladih let, ko je še vaval in pel na vasi.

Jubileantki Franciški Smole so pevci moškega zbora upokojencev iz Domžal poklonili denarno nagrado, darilo Društva upokojencev. Vsem pa je tudi vodstvo doma poklonilo buteljko vina, kolač, vsaka pa je dobila tudi šopek nageljnov. Enako

Če bi žrtve govorile...

Krjava kuga se je naselila na slovenske ceste. Na območju Domžal si hoče pridobiti kar domovinsko pravico. Preženimo jo!

Skrita preži povsod: na ovinkih, na križiščih, v usekih, na podvozih in nadvozih, da — celo ravnih odsekov cest se je lotila. Iz dneva v dan si izbira novih žrtev, novih ljudi, ki so se znašli, nič hudega sluteč v prometnem vrvežu, in jim hoče pretrgati nit življenja.

Leta 1968 je pokrila z mrtvaškim prtom 468 ljudi, iz bolnišnic je prišlo 3646 lažjih ali težjih invalidov. Vsak izmed njih bi lahko povedal svojo zgodbo, opisal poslednje potovanja po enosmerni cesti, s katere ni vrnitve.

Danes bo tekla beseda o enem izmed tisočerih Slovencev, ki jim je v preteklem letu sreča obrnila hrbet.

Zaročenka je zaman čakala...

France je še nekajkrat krepko potegnil z vato po fičkovih pločevinah, da se je zalesketala v soncu. Stopil je korak nazaj, šel dvakrat ali trikrat okrog njega, da bi videl, če je politura povsod dovolj zglijena. Ko je opazil, da je vse v redu, je sedel vanj in odpeljal, saj je še pred nočjo želel snidenje s svojo zaročenko.

Fičko je priano nabiral kilometre. Asfaltni cestni trak je bil suh, prometa pa zelo malo. Čeprav je imel France komaj dva meseca vozniško dovoljenje, v žepu, si je predstavljal, da je že zdavnaj prebolel otroške bolezenske šoferstva, zato je do konca pritiskal pedal plina, saj je užival v hitri vožnji. Kilometrski kamni so drug za drugim ostajali za njim, tahomer pa se je nevarno povzpел čez številko sto.

V rahlem vzponu se je približal nepreglednemu ovinku. Omejitev hitrosti na največ 60 kilometrov na uro, ki so jo oči bežno snele s prometnega znaka, in neprekinjena črta sredi dvo-pasovnega cestišča sta opozarjala na zmanjšanje hitrosti in še večjo previdnost.

Bežno je pogledal v vzvratno ogledalo — cesta za njim je bila prazna, o nobenem vozilu niti sledu. Tik pred njim pa je ta čas v ovinek lezel do vrha naložen tovornjak. Pogledal je še levo in desno, če le ni v bližini patrولا LM.

Nikjer nikogar.

»Naj odmaknem nogo s plina in naj vozim za to počasno drvarnico?«

»Naj tiščim plin do konca in ga prehitim?«

Misli so se mu bliskovito prepletale v glavi. Okleval je trenutek, samo trenutek.

»Miličnikov ni!« mu je zopet udarila misel v glavo. »Pritisnil bom še močneje in v trenutku

se bom znašel pred tovornjakom. Niti dima ne bo utegnil povohati — naj tovornjakoviči vidi, kako potegne moj fičko!«

Fičkova kolesa so se v ostrem loku zasukala v levo in prerezala neprekinjeno črto sredi vozišča. Se trenutek in fičko se je znašel na levi polovici ceste. Kmalu je vozil vzporedno s tovornjakom.

Tedaj pa — tik pred njim se je pojavila silhueta avtomobila — na istem voznem pasu kot fičko se znajde nasproti vozeči rekord.

Francetu je šinila kri v glavo. Ni imel časa za premislek. Bil je že predaleč, da bi se srečno zrinil za tovornjak, zato je še krepkeje pohodil pedal plina in se tako poizkusil srečno prebiti skozi škarje.

Toda, kjer je doma neprevidnost in nepremišljenost, tja hitro najde pot tudi nesreča.

Voznika tovornjaka in rekorda sta hitro spoznala težavo, v kateri se je znašel voznik fička. Poskusila sta mu pomagati, saj sta zapeljala z desnim kolesom že na makadamski del vozišča. Tako je imel fičko dovolj prostora. Se nekaj metrov pa bi bil rešen. A usoda tokrat ni bila naklonjena nesrečnežu: za takšno hitrost sta bila ovinek in situacija, v kateri se je znašel France, prevelika šola, da bi jo srečno končal. Neizkušenega voznika pri taki hitrosti krmilo le ni hotelo povsem ubogati. Zadnji del vozila je zaneslo v levo.

Nastal je pok in lomljenje pločevine. Fičko je z bočno stranjo zadel zadnji levi blatnik rekorda.

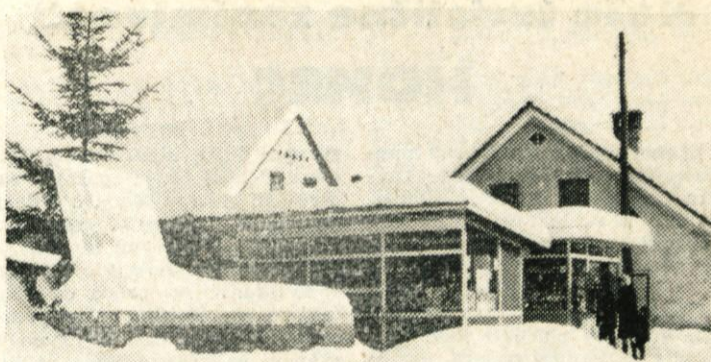
Voznik opel rekorda je ostal skoraj nepoškodovan. Fička pa je z voznikom vred treščilo v obcestni kamen od koder se je kotrljal v dolino, kjer je običaj popolnoma razbit.

Ta dan je zaročenka zaman čakala Franceta. Rešilni voz ga je odpeljal v bolnišnico in zdravniki so se več ur mučili, da so mu rešili golo življenje — kajti ostal bo invalid — vse življenje bo ostal brez nog. Nosil bo proteze, ki ga bodo spominjale na eno samo nepremišljeno sekundo, na delček sekunde, ko ni spoštoval prometnega znaka. Vse življenje se bo spominjal tistega trenutka, ko je pozabil, da je tudi oznaka na vozišču prometni znak, ki ga velja upoštevati, ne glede na to, če stoji v bližini miličnik ali ne.

Kdaj se je zgodila nesreča?

Vsak dan se dogajajo — takšne in podobne. To je le ena izmed njih, ki je terjala visoko plačilo za novo življiensko spoznanje. Morda tudi vi radi prehitivate tam, kjer ne bi smeli? Nikar — danes je bil na vrsti France — že jutri boste morda na vrsti vi!

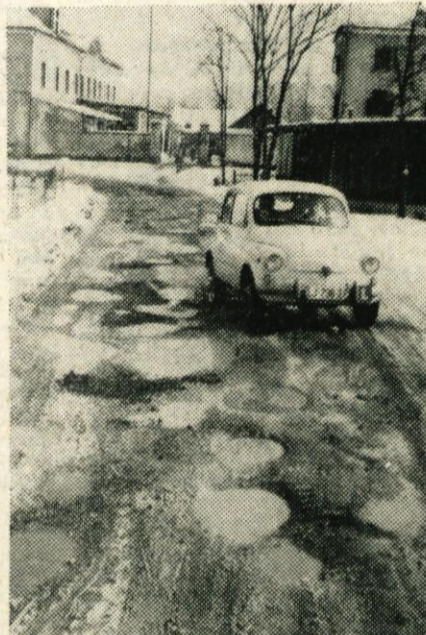
Tone Turšič

Z zgraditvijo domžalske veleblagovnice se je središče Domžal hitro preneslo na tlakovano ploščad, ki povezuje to sodobno samopostrežno trgovino, ki ima pod svojo streho tudi bife v pritličju in restavracijo na terasi z novo halo, ki smo jo na kratko imenovali kar domžalska hala namestu drugih, manj primernih nazivov kot so bili komuniti center, komunalni center itd. Tudi pozimi je ta prostor ostal središče in zbirališče posebno mlajših ljudi, saj jim nudi praktično vse, kar potrebujejo v svojem prostem času, posebno še, ker je tudi kvalitetnih prireditev v hali kar precej in so vse zelo dobro obiskane

Vendar urediti bomo morali tudi okolico tega novega središča

Cesta talcev v Domžalah je postala že skoro ena sama jama in je v času odjuge skoro neprehodna. Vendar izgleda, da bo letos prišla na vrsto za rekonstrukcijo, tj. za asfaltiranje, kar je že dolgo ne samo želja ampak tudi zahteva občanov, ki ob njej živijo ali ki se po njej dnevno vozijo na delo ali z dela. Krajevna skupnost je ureditev tega problema dala na prvo mesto svojega programa del v letošnjem letu, ker pa je to tudi edina povezava Domžal z Ihanom in je za dobro cesto življenjsko zainteresiran tudi Agrokombinat EMONA, se bo KS Domžale skušala z njim dogovoriti za sofinanciranje. Upajmo, da bodo razgovori uspešni

Nova avtobusna postaja v Domžalah kljub zimi že počasi dobiva svojo podobo, delavci so kar naprej na tem gradbišču kljub mrazu. Pa ne samo to. Na drugi strani Kolodvorske ceste so odprli še novo gradbišče. Tam bodo uredili avtobusno postajališče s pokritimi boksi za potnike, tako da avtobusi ne bodo več ostajali na cesti in s tem ovirali ostali promet. Ko bo dograjeno to postajališče, bo sedanja postaja odpadla. Številni potniki na to že komaj čakajo

Na sliki, zemeljska dela za postajališče.

Naše turistične zanimivosti

HOMEČ

Kakor otoček sredi širne kamniško-mengeško-domžalske ravnine se dviga hriček Homec, ki je prav zaradi tega dobil tudi svoje ime. Sama vas leži ob vznožju hriba, kjer sta tudi še vasi Nožice in Volčji potok. Kdor si želi v pičlih nekaj minutah ogledati lepo ravnino s strnjanimi naselji, naj se samo povzpne do cerkvice na vrhu hriba, pa se mu bo odprl prekrasen razgled proti Domžalam, Ljubljani, dolenskem hribovju, Mengšu, Smarci, Komendi, Kamniku in gorenjskim vršcem in Grintavcu.

Homec leži sredi poti med Domžalami in Kamnikom. Nadmorska višina vasi je 334 m, hriček s cerkvico je pa 60 m višji. Hrib sestavlja glinasti lapor. Sama vas je strnjena in leži ob cesti, ki leži vzhodno od glavne ceste.

Homec je znan iz začetka novega veka in iz francoske dobe. Leta 1528 so bili tu potolčeni Turki. O tem poroča pisatelj Janez Trdina tole: »Leta 1528 so prišli Turki štirikrat na Kranjsko. Na sv. Marijete dan, 13. julija pa so prišli do Ljubljane. Bilo jih je 10.000. Udri so jo čez Savo do Dragomlja, Goričice in Mengša. Povsod so grozovito razsajali in požigali. Starejše ljudi so vse poklali, mlajše pa uklenili, da bi jih s seboj odpeljali v sužnost. Namečili so se proti Celju. Toda Mengšani, Domžalci in Trzinci jih junško napadejo in veliko potolčejo. Največ pa pade Turkov pod homsko cerkvijo, ko se lotijo ondotnega tabora. Vsled teh nezgod in ker so slišali, da se zbira na poziv deželnega oskrbnika Nikolaja Turnskega črna vojska po vsem Kranjskem, pobegnejo Turki z ujetniki in ropom skozi Dolenski domov. Vojskovodja Slovencev, Bernardin Ričan udari zanjimi. Pri Velanskem gradu jih dohiti in pobije 1250, med katerimi je tudi Bosenski paša. Ujete ženske in otroke je ukazal paša vse pomoriti. K sreči so jih še pravočasno rešili domačini.«

Na Mengeškem polju so bili 8. septembra 1813 odbiti in poginani v beg proti Kranju Francozi. Letopis Maticе Slovenske je leta 1885 zapisal o tem tole: »Francoskim vojakom, ki so se bili nastanili v Kranju, Šenčurju, Cerkljah in Komendi, je poslal namestni kralj laški povelje, da jih general Belotti zbere in se v Mengšu združi z onim odelkom, ki prodira iz Ljubljane po Dunajski cesti ter gre z njimi do Brda ali vsaj do Bistriškega mosta. Avstrijem nasproti. Teh je bilo 7000 mož, 2 bataljona graničarjev, 1 baterija in 3 eskadroni huzarjev, ki so pridrli preko Bistriškega mo-

sta (pri Viru) blizu Trzina. General Belotti jih je opazoval raz cerkveni stolp v Mengšu z daljnogledom. Topovi so začeli grmeti. Tudi s strelom iz pušk so pozdravljali dohajajoče vojake. V to prasko sta prišla dva bataljona štajerskih brambovcev čez Tuhinjsko dolino ravno v pravem času Francozom za hrbet. General Belotti je bil zajet z vsemi častniki svojega štaba z 2000 možmi.«

V zahvalo za to avstrijski general podari cerkvi na Homcu krasne svečenike za glavni oltar.

Homec je bila tudi znana božja pot. Zgodovinar Benkovič namreč piše v »Voditelju« leta 1904, da zasledimo v 13. stoletju na Slovenskem prva božja pota. Poleg Velesovega in Smarne gore, je bila že takrat tudi znana božja pot na Homcu. Morda je stala na tem mestu takrat le kapela, vsekakor je pa prvotna cerkev bila sezidana že v 15. stoletju. Prvič se cerkev omenja leta 1526 in sicer ob seznamu cerkvenih dragocenosti. Takrat je morala homska cerkev oddati za boj proti Turkom dva keliha. Na mestu, ali v neposredni bližini cerkve je verjetno nekoč stal grad, kajti eden homških graščakov, Markand Homški, se omenja že leta 1238. Okrog cerkve je bil v dobi turških napadov zgrajen utrjeni tabor. Slikoviti in daleč vidni gotski zvonik je namreč nekdanji taborski obrambni stolp. Iz stare cerkve je ohranjen kip, ki predstavlja Marijo, ki razprostrta plašč nad zastopniki različnih stanov. Ta kip je v stari cerkvi stal v zgodnjebaročnem zlatem oltarju. Staro cerkev so leta 1723 podrli. Do leta 1728 je bila na novo pozidana in v notranjosti poslikana. Poires leta 1895 je to cerkev tako poškodoval, da so jo morali polovico podreti. Podreti so morali tudi del zvonika, ki je po obnovitvi dobil sedanjo obliko. Cerkev je poslikal slikar M. Koželj iz Kamnika, v njej pa so tudi dela L. Layerja.

Cerkveno je Homec spadal pod menško prafaro, samostojna župnija je postal leta 1876.

Ob vznožju hriba med Homcem in Nožicami je nekoč stal Skrpinov grad, kjer so imeli menški graščaki Lembergi ustanovljen benificij za grajskega duhovnika.

Homška šola je bila zgrajena leta 1888. Do leta 1919 je bila le enorazrednica, od tedaj dalje pa do leta 1936 dvorazrednica. V tem letu je bila spremenjena v trirazrednico, leta 1937 pa v štirirazrednico. Nova šola, v kateri ima sedaj prostore Posebna šola, je bila zgrajena leta

1938. Otvoritev te šole je bila 8. septembra. Od takrat dalje je bila tu petrazredna šola. Posebna šola je bila ustanovljena 21. oktobra 1964 leta, vendar je bila osnovna šola pred tem že dve leti ukinjena, ker je bila priključena centralni šoli v Radomljah.

Na Homcu so bile poleg cerkvenih slovesnosti tudi večje manifestacije in sestanki.

Tu je od leta 1908 živel eden največjih slovenskih tenoristov, operni pevec Jože Gostič, ki je umrl v mesecu decembru leta 1963 in je tu tudi pokopan.

V letih 1934—1938 je živel tu in deloval kipar Peter Loboda, ki je prav tu ustvaril svoja najlepša dela. Lobodov rod je na Homcu zaslediti že skoraj pred 400 leti. Morda še ena zanimivost. Tu se prav tako pred 400 leti omenja Prešernov rod. Prešerni so še sedaj na Homcu. Prvi, ki ga omenjajo matice župnije Mengeš, je Gašper Prešeren, ki je bil mežnar na Homcu in je bil doma iz fare Lesce na Gorenjskem, torej iz bližine rojstnega kraja pesnika dr. Franceta Prešerna.

Kraj in okolica je znana tudi iz časov NOB.

Na Homcu so partizani Kamniškega bataljona v noči 6. februarja 1941. leta napadli nemški občinski urad in zasegli več potrebnega materiala. 20. maja leta 1944 so partizani požgali nemško šolo. Na predvečer 1. maja 1943 je na Homcu zagorel velik kres v počastitev delavskega praznika.

V vasi Nožice so že v jeseni leta 1943 vaščani oskrbovali par-

tizanske ranjence in so tudi kasneje sodelovali z NOV. 16. aprila 1945. leta je prišlo v vasi do hudega boja med partizani in domžalskimi domobranci. V tem boju je tudi padel komandant domžalskih domobrancev.

V Smarci se je rodil 13. decembra 1912 narodni heroj Mirko Jerman. V vasi stoji tudi spomenik, ki je bil postavljen v spomin 37 padlim borcem in 12 ustreljenim talcem iz Smarce, Nožic in Homca.

V vasi Volčji potok je bil ustanovni sestanek prve partijske celice, ki je bil v Cerarjevi gostilni julija 1939. Vodil ga je Franc Leskošek. Tu se je 25. julija 1941 sestal vojni komite za kamniško okrožje in določil 27. julij za dan vstaje na Kamniškem. Izdelal je tudi podroben načrt za akcije in postavil štab, ki mu je bil komandant dr. Marjan Dermastia. Sestanek je vodil Tomo Brejc. Prvo večjo akcijo v gradu Volčji potok so kamniški partizani izvršili 14. januarja 1943, ko so zasegli večje količine hrane, grad pa so požgali 13. aprila naslednjega leta.

Skoraj bi pozabil na nekdanji društveni dom na Homcu. Med vojno je bil požgan, pred več kot deset leti pa delno preurejen, vendar nikdar dokončno in je še sedaj prazen. Seveda bi bilo treba vanj vložiti nekaj milijonov. Stavba bi lahko služila kot lep turistični objekt, za internat pri Posebni šoli ali pa za stanovanja. Vendar je sedaj še neizkoriščen in počasi razpada.

T. Ravnikar

Povečane ugodnosti članov AMD

S povečanjem števila avtomobilov na naših cestah se istočasno ne povečuje z enako naglico tudi število članstva v organizaciji, ki nudi svojim članom pomoč doma in v tujini. Prav zato, ker so lastniki avtomobilov premalo seznanjeni z raznoterimi ugodnostmi, ki jih AMZ Slovenije daje svojim članom, bi bilo prav, da jih seznanimo z nekaterimi izmed njih.

Že v preteklem letu so dobili člani AMZ Slovenije za letno članarino 50 Ndin — članski material s karto Jugoslavije, mesečno glasilo AMZ, brezplačne storitve službe »Pomoč — informacije«, brezplačno pravno pomoč, popuste in ugodnosti pri koriščenju storitev, ki jih nudijo delovne organizacije vključene v sistem »SMZJ priporočaj«, popust imajo pri nakupu inozemskih bencinskih bonov, mednarodnih carinskih in prometnih dokumentov, pri pomoči vlečne službe; člani AMZ lahko uživajo po posebnem obračunavanju popust v avtokampih organizacij AMZ Jugoslavije, ima-

jo prednost v tehničnih centrih in servisnih delavnicah, kjer jim prav tako obračunavajo storitve z velikim popustom.

V letošnjem letu pa so se možnosti za člane AMZ Slovenije še povečale, saj je bil pravkar odprt nov preizkusni center v Ljubljani, kjer bodo člani lahko opravljali tehnične preglede zastoj.

Ker so Domžale eden najbolj motoriziranih krajev, je precej čudno izredno majhno število članov AMZS. Skoda je le, da pridobitev, ki jih je s požrtvovalnim delom v preteklosti storilo AMD Domžale, ne izkorišča več ljudi. Te ugodnosti pa bodo v Domžalah v prihodnje še večje: v domu AMD bo kmalu odprta pralnica avtomobilov in tudi servisna delavnica, kjer bodo avtomobilisti prav tako (če bodo člani AMZ) uživali precejšen popust.

To je le nekaj ugodnosti, ki jih svojim članom daje organizacija, ki združuje v svojih vrstah že pretežno večino jugo-

slovenskih avtomobilistov. Prav bi zato bilo, da bi tudi v Domžalah prizadevni delavci AMD imeli v svojem delu večjo pod-

poro tistih, za katere pravzaprav delajo — domžalskih motoriziranih občanov.

M. Brojar

Mehanizacija Velike planine

Veliko je bilo že pisano o čistem zraku in miru, ki si ga vsak delovni človek tako želi. Hud je bil tudi odpor proti zastrupljanju planinskega zraka itd. Če pa greste danes, tj. v zimskem času na Veliko planino, slišite na vseh straneh bencinske motorje, ki poganjajo vlečnice.

Smučanje se modernizira. Večina tistih, ki se v hribihih smuča, želi priti čim hitreje višje na hrib, da traja pravi smuk čim dalj časa. Desetletja so hodili in še hodijo smučarji tudi gori na hrib z lastnim trudom. Kdor ima denar, si kupi »pse« za pod smuč, da hodijo lahko po velikih strminah, drugi pa seveda malo počasneje. Čim višje želi priti, tem več truda in časa mora porabiti. V tem pa je tudi zdravje in za to ni izgubljen čas. Pojavile so se takozvane vlečnice, ki sicer intenzivirajo smučanje, jim odvzamejo velik del koristnega in zdravega gibanja. Za take smučarje je važen seveda samo smuk, ne pa tudi zdravje. Motorji takih vlečnic pa škodujejo tudi tistim, ki ne

smučajo. Če npr. teče bencinski motor vlečnice ves dan, zasmradi z izpušnimi plini že precejšnje površine in ker so ti plini težji od zraka, ostanejo pri tleh in turisti jih vdihavajo. Ker se take vlečnice zelo hitro množijo, ker vsak podjetnik z njimi pač dobro zasluži ne bomo več dolgo govorili o čistem planinskem zraku in miru pozimi, to pa bo prej v škodo, kakor pa v korist zimskemu turizmu v planinah.

Če pa je taka mehanizacija smučanja res neizogibna, bo pa potrebno ali elektrificirati pogone ali pa kako nevtralizirati izpušne pline. Elektrifikacija bi bila gotovo najprimernejša, toda ne z napeljavo na drogovihi, ker bi to kvarilo planinski izgled, ampak s pozitivno kablo. To pa seveda ni poceni. Če pa pomislimo, koliko sredstev se vlaga v zdravstvo, bi bilo verjetno le boljše preprečevati bolezni in obolenja ravno s planinskim turizmom, z utrjevanjem s planinskim športom, to pa je mogoče le v res čiste mrazu in miru.

A. Smon

Smučarski klub Domžale je v času zimskih počitnic priredil sedaj že tradicionalni smučarski tečaj za otroke in mladince na Veliki planini. Trajal je en teden in se ga je udeležilo skoraj 70 smučarjev-začetnikov. Tečaj je v vsakem pogledu uspel, tečajniki pa so pokazali pridobljeno znanje na zaključnih tekmovanjih

Zimski turistični center v Mengšu

Na območju Gobavice bomo kmalu dobili pomemben smučarski center za rekreacijo in tekmovalno smučanje. Oglejmo si to pobočje Gobavice, ki nas bo vabilo v belo zimsko opojnost. Smo na Mengeški koči, kjer si po 15 minutah hoje ohla-

dimo grlo in priprnemo smuč. Manj zahtevni smučarji in začetniki se bodo zapeljali na »Košenine«, ki so v kotlasti dolinici, obsijani s soncem. Tu so široke možnosti za smučarsko vadbo in rekreacijo. V jeseni narejena trasa za novo prenosno

200 m vlečnico SKIMA — Star iz Švice že čaka prve smučarje, ki se bodo v kratkem popeljali na njej

Na teh terenih ima tudi TVD Partizan ob sodelovanju s Planinskim društvom Janez Trdina iz Mengša že vrsto let redne smučarske tečaje za svoje člane in šolsko mladino. Tu se zvrsti nad 100 smučarjev, ki se pod vodstvom požrtvovalnih smučarskih učiteljev in vaditeljev TVD Partizana učijo najsodobnejše tehnike smučanja, v koči pa si z novimi kalorijami hrane ki jih nudi Planinsko društvo, nabirajo novih fizičnih moči.

Preselimo se na »Kržetovo«, kjer je edinstven pogled na Kamniške planine. Tu imamo pa že terene za zahtevnejše smučarje. Na pobočju planine so široke možnosti za rekreacijsko smučanje, bolj proti zapadu pa je narejena poseka za tekmovalno progo, ki poteka od koč preko celega hriba do vznožja Gobavice v dolžini 500 m in 100 m višinske razlike. Proga je silno razčlenjena: Njen gornji del od ceste za koč je položen, od ceste do polovice hriba je kotlaste oblike, od tu naprej pa strmo pada v dolino. Ta profil daje idealne pogoje za tekmovalanje v veleslalomu in slalomu. Ta smučišča bo iz doline povezovala vlečnica dolžine 350 m, za katero je že narejena trasa. Obstoja tudi možnost, da se tu postavi dve prenosni vlečnici. Tako bomo imeli v bližnji prihodnosti na kompleksu Gobavice smučišča, povezana z vlečnicami skupne kapacitete 700 do 1000 smučarjev na uro. Ze samo ta številka pove, kakšnega pomena so bila vsa dela in trud za ureditev teh načrtov in želja. In kaj je ustvarjenega od tega načrta? Končana so vsa zemeljska dela, tako da so smučišča in trase vlečnice gotova in sposobna za smučanje in montažo vlečnic. Po našem programu bo stekla prva vlečnica SKIMA — STAR dolžine 200 m, z maksimalno zmogljivostjo 300 smučarjev na uro, za šolske počitnice.

Za sezono 1970 pa bo program v celoti dosežen, če bomo imeli zadostna denarna sredstva.

In kdo ustvarja ta program?

Pred tremi leti so na pobudo TVD Partizan začeli člani smučarske sekcije z delom na poseki za smučarsko progo. S prostovoljnim delom so v treh sezonah posekali pas za smučarsko progo. Vse šture in skale so zminirali požrtvovalni in tovariški prijatelji iz kamniške smodnišnice, brez vsakega plačila. Groba planerska dela so bila izvršena strojno in ročno z udarniškim delom članov TVD Partizan in osnovne šole iz Mengša. Skupno je bilo opravljenih prek 4.000 ur udarniškega dela.

Za začetna dela tega programa se moramo zahvaliti za veliko razumevanje podjetja »Agrokombinat« in »Seme-sadiki« iz Mengša, ki sta dali soglasje za poseko drevja in planerska dela

na progi, Seme-sadiki se pa še posebno zahvaljujejo za materialno pomoč v začetnih delih na poseki.

Ko so bili vidni rezultati dela v grobi ureditvi smučarske proge, so našla v Mengšu štiri društva skupni jezik za enoten program smučarskih objektov. Pod organiziranim vodstvom Turističnega društva so TVD Partizan, Lovska družina in Planinsko društvo iz Mengša, ustanovila koordinacijski odbor iz predstavnikov svojih društev. Odbor je izdelal dokončni program za smučarsko-turistično rekreacijo na Gobavici, ki je že dobro znan. Za začetek so Lovska družina, planinci in TVD Partizan vložili preko 2.000.000 starih dinarjev kot kratkoročno posojilo turističnemu društvu, ki je prevzel izziv in uresničitev programa. V teku 2 mesecev smo dokončali vsa zemeljska dela z buldožerjem na smučarski progi in trasi za vlečnico. Člani društva in šolska mladina so z novim poletom očistili in splanirali terene za smučišče.

Člani koordinacijskega odbora že izdelujejo načrte za fiksno vlečnico kapacitete 500 smučarjev na uro, ki jo nameravamo izdelati v lastni režiji. Nabava fiksne vlečnice pri naših ali tujih podjetjih stane najmanj 20.000.000 starih dinarjev, kar pa je za nas odločno preveč. Zato bo izdelava v lastni režiji mnogo cenejša. Pri tem načrtu bi bilo prav, da pristopijo k sodelovanju tudi prizadeti in odgovorni faktorji iz celotne občine, saj bodo vsa smučišča namenjena predvsem za občane občine Domžale in okolice.

Po drugi varianti pa je možna ureditev vlečnice z dvema prenosnima vlečnicama, ki se lahko vsak čas demontirata in postavita na drugih smučiščih.

Vsem prizadevnim amaterskim delavcem iz Mengša želimo mnogo uspeha pri bodočem delu. Ljubitelje smučanja pa vabimo na smučišča na Gobavici.

L. Korenčan

Karner — brzoturnirski zmagovalec

Domžalski šahisti priredijo vsako prvo nedeljo v mesecu brzoturnir, ki se ga udeležijo tudi nekateri kvalitetni zunanji igralci. Brzoturnirja v februarju se je udeležilo dvaindvajset šahistov — pretežno domačinov — ko so tokrat — v odsotnosti Ljubljancev — sami obračunali med seboj. Boj za prvo mesto je vseskozi potekal med domačini Ivčićem, Vavpetičem in nekdanjim slovenskim mladinskim prvkom Karnerjem, ki je tudi osvojil prvo mesto.

Vrstni red: KARNER 17,5; VAVPETIČ 17; IVČIČ in SONTAG 16; SLIBAR 15; TAVACAR, CATIČ in D. KUTIN 12,5; SLAK 12; KEGLOVIČ 11; HRIBAR 10,5; MUSIČ, BEGANT in BRAS 10 itd.

M. Brojar

Jože Kovič: »moja disciplina — biatlon«

Jože Kovič je petindvajsetletni soboslikar (zaposlen je v Mengšu), domžalska športna javnost pa ga pozna kot izvrstnega smučarja. Saj je Jože ponesel že znano ime ihan-skega smučanja tudi preko meja naše republike. Poleg tega, da je Jože Kovič eden najboljših tekmovalcev SK Ihan je tudi standardni igralec prvega moštva NK Domžale.

V zadnjem času je dosegel nekaj izrednih rezultatov, ki so ga pripeljali na športno stran Občinskega poročevalca. Danes vam ga predstavljamo.

OP.: »Le malokomu so pobliže znani rezultati, ki ste jih v preteklosti dosegli na smučiških Slovenije, pa tudi drugje. Katere uvrstitve vam največ pomenijo?«

KOVIČ: »Prav gotovo sem svoj do danes največji uspeh dosegel z osvojitvijo državnega prvenstva 1. 1955 v klasični kombinaciji (teki, skoči) v Kranju. Poleg tega sem dosegel še nekaj uvrstitev, ki sem jih še danes zelo vesel in sem ponosen nanje: osvojitve drugega mesta na državnem mladinskem prvenstvu na Zabljaku (klasična kombinacija), med članj sem na državnih prvenstvih osvojil tudi tretje, četrto in sedmo mesto v isti disciplini.«

OP.: Kako so potekale priprave na letošnjo sezono, ki vam je prinesla prav tako že zelo lep uspeh, čeprav v drugi disciplini — biatlon?«

KOVIČ: »Za letošnjo sezono sem se pravzaprav pripravljaval precej slabše, kakor prejšnja leta. Po opravljenem delu sem dvakrat tedensko opravil — kakor rečemo smučarji »suhi trening« na 20 km dolgi progi Murovica—Vinje—Dobovlje. Treniral pa sem tudi krajše sprinte v breg na Gorjuši, vendar je potrebno povedati, da kljub vsemu temu na tekmovalna leta nisem tako pripravljen, kakor sem bil prejšnja leta, ko sem se na smučarsko sezono pripravljaval na Pokljuki in na Voglu.«

OP.: »Letos ste se predvsem odlikovali v biatlonu. Ali to pomeni,

da ste klasično kombinacijo opustili?«

KOVIČ: »Res je. Z osvojitvijo drugega mesta na letošnjem republiškem prvenstvu v biatlonu v Dražgošah in tretjega mesta na državnem prvenstvu na Igmanu pri Sarajevu sem dosegel enega svojih največjih uspehov, ki so presenetljivi zame predvsem zato, ker sem se za sezono pripravljaval slabše kakor lani. Glede na to, da sem kar dober strelec (Kovič je bil v Dražgošah na republiškem prvenstvu v streljanju najboljši — opomba MB) je moja perspektiva biatlon, ki se mu nameravam posvetiti v večji meri.

Glede klasičnih disciplin pa mi je žal, da v Ihanu ne moremo sestaviti članske štafete. Ker je Zvone Slovník prenehal tekmovali, sva za štafeto samo dva, Bogdan Slovník in jaz, kar pa je za štafeto premalo. Če bi v Ihanu mogli sestaviti člansko štafeto sem prepričan, da bi dosegala zelo dobre uvrstitve.«

OP.: »Vaši načrti za preostanek sezone...«

KOVIČ: »Skoda, da se letošnjega državnega prvenstva v skokih, tekih in klasični kombinaciji, ki bo v Delnicah, ne bom mogel udeležiti, ker nisem dobil dopusta. Tekmovalci iz Ihana smo vabljeni še na nekaj tekmovalj: na memorial v Mrkopalj, na 30 km dolgi tek okoli Mavrovskega jezera (Kovič je bil v Mavrovu že dvakrat drugi) in drugam.

Sicer se bom že letos potrudil, da bi se za biatlon prihodnje leto (Mavrovo, Mrkopalj, Igman) kar najbolje pripravil, saj mi ob solidnem teku dobro streljanje prinaša uvrstitve na samem vrhu.«

OP.: »Zdi se, da v SK Ihan letos nekoliko bolj usmerjajo svoje moči v vzgojo mladih skakalcev. Ali je ta domneva točna?«

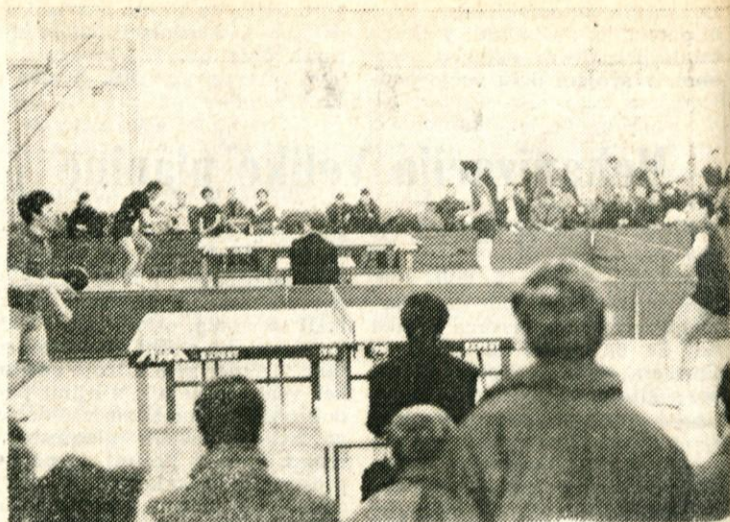
KOVIČ: »Za skakalni šport je letos v matičnem društvu nekoliko več razumevanja, kot pa za tekače. Kljub temu pa za prihodnost ihanških smučarjev — tekačev ni bojazni. Mlajši in starejši pionirji, ki trenirajo smučske teke (trenerja sta Zvone Slovník in Jože Kovič) je dovolj, zlasti pa je razveseljivo, da imajo vsi primerno opremo (smuči, palice, čevlji).«

OP.: »Katere pa so ovire do še boljših uspehov?«

KOVIČ: »Materialni položaj kluba je zelo težaven. Z opremo imam velike probleme. Imeti bi moral vsaj 3 pare smučj, tako pa imam en sam uporaben par, pa še ta je bil — ko sem ga prejel — že rabljen. Če bi imel ta problem rešen, sem prepričan, da bi mi bila pot do še boljših uspehov odprta.«

Razgovor pripravil

M. Brojan

tina Šurbeka zaradi gostovanja na Japonskem ni bilo v Domžale, je mladi Anglež Neale opravil z vso našo elito. Pravzaprav je turnir minil v velikem slavu Angležev. Izmed štirih prvih mest so bila kar tri oddana gostom z otoka, ki so tako dokazali, da bodo našim na svetovnem prvenstvu v Münchnu še kako trd oreh.

Naši najboljši igralci niso v najboljši formi. Predvsem to velja za vojaka Ištvana Korpo in Edija Vecaka, ki služita vojaški rok, pa — kot kaže — nimata najboljših pogojev za vadbo. Presenetil je Ze-

mučan Karakašević, ki se je uvrstil za Angležem Nealeom na drugo mesto.

Mladinci: 1. Taylor (Anglija), 2. Balent (Jugoslavija), 3. OČorčič (Jugoslavija).

Mladinke: 1. Shirley (Anglija), 2. Martinec (Jugoslavija), 3. Dardič (Jugoslavija).

Člani: 1. Neale (Anglija), 2. Karakašević (Jugoslavija), 3. Stipančič (Jugoslavija).

Članice: 1. Resler (Jugoslavija), 2. Šrbec (Jugoslavija), 3. Shirley (Anglija).

Brojan

Zasavsko-kamniška smučarska turneja

SK Ihan je bil iniciator prve zasavsko-kamniške skakalne turneje. Turneja, ki je že na začetku tako lepo uspela, bo odslej postala tradicionalna. Tekmovanje, ki je trajalo tri dni, je pokazalo, da imamo v občini dovolj mladih perspektivnih talentov, ki pa imajo morda premalo priložnosti, da bi pokazali svoje sposobnosti.

Na turneji je sodelovalo 48 tekmovalcev iz 11 društev, kar je lep odziv, zlasti še, če upoštevamo, da so bile istočasno tudi druge močne smučarske prireditve. Ker bo ta turneja vnesena v koledar smučarskih prireditev za prihodnje leto, je upati, da bo v prihodnjih letih konkurenca še močnejša in uspeh še večji.

V naslednjem letu iniciator te turneje (Dol-Ihan-Kamnik) namerava pritegniti tudi tekmovalce s Koroške, ki so že dali svoj pristanek za sodelovanje.

Kaže, da se tudi v okolici Domžal, v Ihanu razvija močno skakalno zaledje, saj je na tej prireditvi nastopilo kar 14 tekmovalcev iz Ihana.

Rezultati: Dol 10. I. 1969

Člani: 1. Roman Posavec, SK Ihan.

Starejši mladinci: 1. Srečo Grosar, SK Triglav Kranj.

Mlajši mladinci: 1. Peter Križman, SK Triglav Kranj; 2. Janez Mohor, SK Ihan; 3. Rudi Dejak, SK Ihan.

Ihan 11. I. 1969

Člani: 1. Roman Posavec, SK Ihan; 2. Rajmund Kolenc, SK N. Gorica; 3. Pavel Podlipnik, SK Transturist Skofja Loka.

Starejši mladinci: 1. Peter Križman, SK Triglav Kranj; 2. Milan Vehovec, SK Litija; 3. Mirko Kropivšek, SK Kamnik.

Mlajši mladinci: 1. Rudi Dejak, SK Ihan (še pionir); 2. Brane Mohor, SK Ihan; 3. Srečo Grosar, SK Triglav Kranj.

Kamnik 12. I. 1969

Člani: 1. Avgust Jakopin, SK Triglav Kranj.

Starejši mladinci: 1. Peter Križman, SK Triglav Kranj.

Mlajši mladinci: 1. Janez Mohor, SK Ihan.

Skupni plasma turneje Dol-Ihan-Kamnik

Člani:

1. Rajmund Kolenc, SK N. Gorica, 558,8 točk; 2. Roman Posavec, SK Ihan, 552,9 točk; 3. Avgust Jakopin, SK Triglav, 538,4 točk.

Starejši mladinci:

1. Peter Križman, SK Triglav, 601,8 točk; 2. Milan Vehovec, SK Litija, 493,1 točk; 3. Mirko Kropivšek, SK Kamnik, 457,8 točk.

Mlajši mladinci:

1. Srečo Grosar, SK Triglav, 465,0 točk; 2. Janez Mohor, SK Ihan, 464,1 točk; 3. Rudi Dejak, SK Ihan, 436,3 točk.

Brojan

Namiznoteniški »asi« v Domžalah

Pred nekaj tedni smo bili v domžalski hali priča prvorazredni namiznoteniški reviji, prvem letošnjemu pregledu forme vseh najkvalitetnejših naših igralcev. Ta tur-

nir, ki si ga žal ni ogledalo Kdo-veka gledalcev, so okrepili še namiznoteniški reprezentanti Velike Britanije.

Ker našega prvega reketa Dragu-